

*„Egyetlen parancs van, a többi csak tanács:
igyekezz úgy érezni, gondolkozni, cselekedni,
hogy mindennek javára legyél.*

*Egyetlen ismeret van, a többi csak toldás:
Alattad a föld, fölötted az ég, benned a létra. „*

(Weöres Sándor)

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2020

OM 203175

SZENT MÁRTON

KATOLIKUS GIMNÁZIUM ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLA

3800 Szikszó, Miskolci út 9.

A 2011. évi CXCV. törvény alapján
a nevelőtestület által elfogadva:
2020.június 24.

Fenntartói jóváhagyás időpontja:
2020.

Tartalom

1. BEVEZETÉS. AZ INTÉZMÉNY ADATAI.....	4
1.1 Intézményi alapadatok	5
1.2. A pedagógiai program nyilvánossága.....	7
2. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	8
2.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	8
Erkölcsei elvárások a tanároktól.....	10
Ajánlások a szülőknek.....	12
2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16
2.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
2.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	20
2.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	21
2.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	23
2.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	28
2.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	28
2.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	31
2.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	33
2.11 A felvételi eljárás különös szabályai.....	34
3. ISKOLAKÖNYVTÁRI PEDAGÓGIAI PROGRAM	34
4. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE	36
4.1 A választott kerettanterv megnevezése.....	36
4.2 A választott kerettantervek óraszámjai a helyi tantervben.....	37
5. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.	46
6. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA.....	47
6.1 Fejlesztési területek – nevelési célok	48
6.2 Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés.....	54

7. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS	60
8. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI....	61
8.1 Választható és kötelezően választandó tantárgyak.....	61
8.2 A pedagógusválasztás lehetősége.....	61
8.3 Az egyes érettségi vizsgatárgyak választhatósága.....	62
8.4. Középszintű érettségi vizsga témakörei	62
9. ERDEI ISKOLAI PROGRAM	72
10. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	72
11. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMON-KÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI.....	73
11.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere	73
11.2 Az értékelés rendszeressége és formái.....	75
11.3 Iskolai írásbeli feladatok értékelése.....	75
11.4 Szóbeli értékelés.....	76
11.5 A továbbhaladás.....	76
11.6 Tantárgyak, tananyagok köre, ahol a tanuló teljesítményét nem kell értékelni	77
12. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK	77
13. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI	78
14. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSE	78
15. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉS.....	79
15.1 Alapelvek.....	79
15.2 A magatartás értékelésének elvei.....	79
15.3 szorgalomjegyek megállapításának elvei	80
15.4 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai	81
16. MELLÉKLET	84
17. HATÁLYBA LÉPÉS	855

1. Bevezetés. Az intézmény adatai

„Egyetlen parancs van, a többi csak tanács:
igyekezz úgy érezni, gondolkozni,
cselekedni, hogy mindennek javára legyél.
Egyetlen ismeret van, a többi csak toldás:
Alattad a föld, fölötted az ég, benned a létra. „
(Weöres Sándor)

Az iskolánk feladata, hogy összhangot teremtsen: egyfelől a műveltség és a hit, másfelől a hit és a mindennapi élet között. A gyermekeknek a tanulás, érdeklődés etc. szintén hivatásbeli kötelessége. Aki nem teljesíti vagy elhanyagolja – keresztény voltában is sérül. A tudás megszerzése szellemi igényességet is jelent. Állandó gyermeki lelkületet, örök fiatalságot: aki mindig minden után érdeklődik, aki keres, gondolkodik, aki nagyobb értéknek tartja új ismeretek szerzését a pénzszerzésnél. A tudás nem öncél, hanem eszköze az emberségben való kiteljesedésnek. Ez a szintézis a különböző tudományokba rendeződött emberi tudás sokféle tartalmának megismerése által valósulhat meg, az evangéliumi üzenet fényében és azoknak az eredményeknek kifejtésében, amelyek a keresztény embert jellemzik.

Iskolánk katolikus, ökumenikus jelleggel működik. Társadalmunkban, amelyet a kulturális pluralizmus jellemez, az Egyház nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét. Az Egyháznak így sajátos feladata a nevelés „mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség, legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek, a hívők számára fel kell mutatnia Krisztus életét és állandó szorgoskodással segítenie kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak.” A Katolikus Iskola című 1977-ben kiadott egyházi dokumentum szellemében valljuk, hogy a katolikus iskolában a nevelés és oktatás szoros egységben áll annak érdekében, hogy a fiatalokat a szabadság felelős használatára nevelje, hogy érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt, megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, felülemelkedjenek a középszerűsége és egyre jobban elkötelezzék magukat Isten és az emberek szolgálatára. A keresztény nevelés alapja és példaképe az evangélium Jézusa. Ennek megfelelően az iskola azzal válik katolikussá, ha az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban és vállalja a növendékek keresztény szellemű formálását.

Nevelésünk négy alapelve: az igaz, a szent, a szép és a jó.

1.1 Intézményi alapadatok

Az intézmény neve:

Szent Márton Katolikus Gimnázium és Általános Iskola

Hivatalos rövidített neve: Szent Márton Katolikus Iskola

OM száma: 203175

Székhelye: 3800 Szikszó, Miskolci u. 9.

Tel. /Fax: (46) 596-323

E-mail: szentmartonszikso@gmail.com

Az alapító neve és székhelye: Az Egyházi Törvénykönyv (CIC. 802 . 806.) alapján az Egri Főegyházmegye Ordinátusa.
3300 Eger, Széchenyi u. 1.

Alapítás éve: 2016.

Fenntartója: Egri Főegyházmegye

3300 Eger, Széchenyi u. 1.

Intézmény típusa: általános iskola; gimnázium

Alaptevékenysége:

Az Nkt. 4.§ 1. pontja alapján:

- általános iskolai nevelés-oktatás
- gimnáziumi nevelés-oktatás
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása

Római katolikus elkötelezettségű gimnázium, általános iskola. Az Intézmény a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program és szervezeti és működési szabályzat alapján, működési engedélyének megfelelően működik. Az Intézményben folyó tevékenység célja elsősorban:

- a római katolikus szellemű nevelés-oktatás
- felkészítés a továbbtanulásra, tanulmányi és sportversenyekre
- tagozati és emelt szintű és emelt óraszámú oktatás (csoportbontásokkal)
- tehetséggondozás
- szakkörök, tanórán kívüli önképzési és művelődési tevékenységek biztosítása
- iskola-egészségügyi és ifjúság-egészségügyi szolgáltatások nyújtása
- gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása
- sajátos nevelési igényű, BTMN-es, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók ellátása

Tagozatok, ágazatok, szakirányok:

Általános iskola:

- alsó tagozat, általános képzés és emelt szintű képzés
- felső tagozat, általános képzés és emelt szintű képzés
- eltérő tantervű osztályok az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók számára szakértői bizottság szakvéleménye alapján összevont formában

Gimnázium:

- négyosztályos gimnázium: általános és emelt óraszámú képzéssel
- hatosztályos gimnázium: idegen nyelv emelt szintű képzéssel
- Nyelvi előkészítő évfolyam a hatosztályos képzési formában

Közüoktatáshoz kapcsolódó egyéb nevelés

- Egész napos ellátási formák: napközis ellátás (1- 8. évfolyam)
iskolaotthonos képzés
tanulószoa igény szerint (5 – 12. évfolyamon)
- Gyógytestnevelés
- Egyéb feladatok lehetnek:
 - o 561000 Éttermi vendéglátás
 - o 562920 Egyéb vendéglátás
 - o 104060 A gyermekek, fiatalok és családok életminőségét javító programok
 - o 107080 Esélyegyenlőség elősegítését célzó tevékenységek és programok
 - o 680002 Nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése
 - o 910100 Könyvtári, levéltári tevékenység
 - o Máshová nem sorolható egyéb szórakoztatás, szabadidős tevékenység
 - o Sportlétesítmény működtetése
 - o 081043 Iskolai, diáksport-tevékenység és támogatása
 - o 041231 Rövid időtartamú közfoglalkoztatás
 - o 041233 Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
 - o 107080 Esélyegyenlőség elősegítését célzó tevékenységek és programok

1.1.2 Az iskolában működő szervezetek

Alapítvány

- A szikszói Szepsi Csombor Márton Gimnázium Tehetséges Diákjainak Támogatásáért Alapítvány.

Diákönkormányzatok

Az intézményben három diákönkormányzat működik: alsó tagozatos, felső tagozatos és középiskolai. Munkájukat diák-önkormányzatot segítő tanárok támogatják.

DSE

A sportfeladatok ellátásában az iskolai Diáksport Egyesület is segít, szerződés alapján részt vehet a mindennapos testnevelés feladatainak megoldásában.

BME Akkreditált Nyelvvizsgahely

Nyelvvizsgáztatás angol és német nyelvből alap és középfokon szerződés szerint.

ELCD Vizsgaközpont

ELCD számítógépes vizsgáztatás, szerződés szerint

1.2. A pedagógiai program nyilvánossága

Az intézmény pedagógiai programja nyilvános.

1.2.1 A pedagógiai program megismerésének formái, rendje

Az érvényes pedagógiai program elfogadás után megtekinthető előzetes egyeztetés után az iskola igazgatói irodájában; a könyvtárban és az iskola honlapján is.

1.2.2. A tájékoztatás rendje

A pedagógiai programról, a helyi tantervről bárki tájékoztatást kérhet és kaphat.

A változások esetén véleményt nyilvánítási joga van a szülői szervezetnek, a diákönkormányzatoknak és a szakmai munkaközösségeknek.

A kommunikációt minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.

A pedagógiai program tájékoztatási rendjéről a Szervezeti működési szabályzat rendelkezik.

2. Az iskola nevelési programja

2.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az intézményt az alábbi célok vezérlik:

Segítse a diákokat, hogy a keresztény értékrendre építve művelt emberré, gazdag személyiséggé, Istent és embertársait szerető felelős polgárrá, tisztességes és emberséges alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.

Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.

A kudarc és sikertűrés készségeit fejlessze.

Nagy művészek, tudósok hithez, Egyházhoz való viszonya a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és kreativitását.

Hagyományainkat, ünnepeinket megismertesse, átörökítse, élővé tegye. A kulturált szórakozás igényét kialakítsa.

A tanulók nevelése-oktatása során:

- tanulóinak önismereti készséggel rendelkező, sokoldalú, nyitott, érdeklődő, kreatív, rugalmas személyiséggé fejlesztése,
- testileg, lelkileg, szellemileg, életmódjukat tekintve egészséges, harmonikus személyiségű, a természetet tisztelő ifjak nevelése,
- a tanulók érzelmi nevelése, jó ízlésük, esztétikai érzékük és igényük kialakítása,
- a tanulóknál helyes értékrend, énkép, valamint az önnevelés képességének kialakítása,
- a felelősségtudat megalapozása, fejlesztése,
- belső igény a szentire, a szépre, a jóra, és az igazra,
- részvétel a vallásának megfelelő (római katolikus, református, görög katolikus) egyházi programokban,
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt,

- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- alapos, rendszeres és pontos munka,
- a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése,
- a házirend felelős betartása, rugalmas, toleráns gondolkodás kifejlesztése,
- az otthon, a lakóhely tiszteletének, szeretetének, magyarságtudatának kialakítása,
- a tudás elismerésének, becsületének, illetve a munka tiszteletének, a kitartó munkavégzés képességének kialakítása,
- az önálló ismeretszerzési képesség kifejlesztése, könyvtárhasználati és egyéb információs technikai hátterek használatának elsajátítása az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját kialakítani,
- színvonalas oktatással szilárd alapműveltség, biztos alapkészségek kialakítása, a diákok felkészítése az érettségi, illetve az szakmai vizsgára, a továbbtanulásra, a munkavállalói szerep vállalására,
- az esélyegyenlőség lehetőség szerinti biztosítása a hátrányos tanulók számára.
- legyenek érdeklődők, nyitottak, rugalmasak, az egyéni látásmód, az önkifejezés igénye, a szépérzék, az esztétikum iránti igény jellemezze őket,
- tudatosan, kulturáltan vállalják fel konfliktusaikat, fejlesszék konfliktustűrő képességüket, hogy kiegyensúlyozott emberré váljanak,
- legyenek motiváltak a tanulásban,
- ízeleljék meg a sikert társaik, szüleik és nevelőik körében, a tantervi követelményeken túl képességeik mind szélesebb körében,
- ügyeljenek környezetük tisztaságára, épségére,
- ügyeljenek saját egészségükre, kerüljék a káros szenvedélyeket.

Az iskola a diákok nevelését a tanórákon túlmenően különböző, a lelki fejlődést szolgáló vallási programokkal, szakkörökkel, tanulmányi kirándulásokkal, sport- és kulturális események szervezésével biztosítja. Ezen a diákoknak erejükhöz mértén részt kell venniük. Az iskola diákszervezetei ehhez ajánlást készíthetnek.

Pedagógusok munkája kapcsán:

Az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis, hogy belülről alakítsa az embert. Ezért elkerülhetetlen, hogy az iskola – burkoltan vagy kifejezetten valamely határozott világnézetre hivatkozzék. Ez beletartozik minden választás belső történéésébe. Az iskolának, mint nevelő intézménynek kifejezett feladata, hogy feltárja a műveltség erkölcsi és vallási dimenzióit.

Erkölcsei szabadság csak abszolút értékekkel kapcsolatban lehetséges: ezektől függ az ember életének értelme és értéke.” (A katolikus iskola című dokumentum, Róma, 1977.)

„Minden kínlódáson túl is csodálatos dolog embert formálni. Igazán isteni dolog, a természeteshez hasonló leginkább, minden alkotás közt az Úristen a legsajátosabb munkáját osztja meg velem. A lélegzetem is elállt, mikor észrevettem tanítványaimon ujjaim nyomát.”

Erkölcsei elvárások a tanároktól

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük.

A nevelő pedagógusnak nyitottnak kell lennie minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a kultúra szépségeinek megtapasztalása, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához.

Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is.

A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az „adás vágya” és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell. A személyre szabott nevelőmunkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni. A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent, amely értéktelen, amely az aktuális fogyasztói divatot képviseli, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt, ami Isten helyett valami pótszert akar nyújtani az embernek. Mindezt úgy kell tennie, hogy igazodjon a gyerekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaikhoz, hogy ne elriasszon, hanem magával hívjon.

A tanár élete összhangban álljon az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és a kollegák felé is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon megbocsátani.

A pedagógus szavai és tettei mindig legyenek összhangban, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerek számára a hamis tanúságtétel.

Az iskolában minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak katolikus voltát, nem dolgozik a hitvallásos nevelés ellen. Alaposan tanulmányozza a keresztény tanítást és munkája közben nem tesz elmarasztaló, sértő megjegyzést egyházra és tanítására, hiszen ez a diákokban meg hasonlást idézhet elő. Az iskola katolikus volta, jó hírneve csak ebben az esetben biztosítható.

Az iskola a tanárokat fejlődésük érdekében szakmai továbbképzésekre küldi előre meghatározott rend szerint. Nevelési értekezleteket és lelki programokat szervez, és lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel és megfelelő felkészültséggel, magas szakmai színvonalon dolgozhassanak.

Értékrendünk nem idealista – a természetfölötti feltételezi a természetet. Mi is igaznak tartjuk a bölcsességet: ép testben ép lélek.

Nevelni csak a közösség képes – már az ősegyházban egy „szív, egy lélek” jellemezte az első keresztényeket. Isten közösségben találkozik az emberekkel, ugyanakkor fontos az egyéni felelősség.

Tekintély és demokrácia – a nevelő a növendékeihez képest többletet hordoz. A tanár rendelkezzen tagozatának megfelelő korszerű szaktárgyi tudással

A szaktárgynak és a tanítási helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszereket, taneszközöket alkalmazzon

Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.

A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.

Nyitott a szülő, a tanuló, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.

A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.

A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.

Iskolai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.

A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. projektoktatás, témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.

A tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki.

A tanulók érdeklődésének felkeltése, fenntartása.

A tananyagban rejlő lehetőségek kihasználása a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására

Munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.

Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését

Ajánlások a szülőknek

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja.

Az iskola a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják az iskola egyházi jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, hanem erkölcsileg, szükség esetén anyagilag is támogassák. Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az iskola feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását.

Az iskola a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni. Ennek formái az osztály- és fogadóórás szülői értekezletek, szülői fórumok, szülői levelek, és természetesen a személyes beszélgetés.

Szeretnénk elérni a szülők részéről:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- érdeklődő, segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

Kiemelt intézményi célok:

Célok:	A megfelelő beszéd- és viselkedési kultúra kialakítása, gyakoroltatása. A társas kapcsolatok kiépítése, a fenntartása Rend és fegyelem, önfegyelem kialakítása
Feladatok:	Minden osztályban meg kell ismerni és be kell tartani a Házi rendet és az Szervezeti és működési szabályzatot. Az illemszabályok megismertetése Egyéni beszélgetéseket kell folytatni az osztályok vezéregyéniségeivel A tanárok személyes példájukkal álljanak ki az értékek mellett
Eszközök:	- A Házi rend betartatása - Önismereti és drámapedagógiai játékok alkalmazása, nevelő hatásuk kihasználása - Irodalmi alkotások, nevelő hatású filmek, színházi előadások, kulturális események megtekintése
Módszerek:	- Beszélgetések
Eljárások:	- Szituációs játékok - Pszichológussal való egyéni és csoportos beszélgetés - Továbbképzés - Folyamatos ellenőrzés
Célok:	A környezeti kultúra fejlesztése
Feladatok:	Az osztályok, termek esztétikus berendezése Az épületek tisztán tartása, esztétikus díszítése Az épületek környezetének rendezése, szépítése, megóvása
Eszközök:	Egységes követelményrendszer kialakítása, alkalmazása a tagozatokon a környezet megóvására
Módszerek:	- Szülői segítség a díszítéshez, fejlesztéshez - Technikai dolgozók erkölcsi, anyagi ösztönzése. A tanulók környezet-tudatos nevelése - Rendszeres értékelés - Szülőkkel, DÖK-vel közös tervezés
Eljárások:	A dicséret, elmarasztalás következetes alkalmazása
Célok:	A tudásszint emelése, tehetséggondozás, felzárkóztatás. Minden tanulót eljuttatni a képességei szerinti optimális szintre.
Feladatok:	A tanulás, tanítás folyamatának gondos szervezése a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotának figyelembe vételével Munkáltatás Az önálló tanulás elsajátíttatása A gondolkodás fejlesztése

Eszközök:	A megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek választása Megfelelő didaktikai eszközök alkalmazása Tanulás módszertani ismeretek átadása Motiválás, önbizalom erősítése, a tanuló sikerélményhez való juttatása A memória fejlesztése
Módszerek:	- Tankönyv használatának megtanítása
Eljárások:	- Motiválás - Differenciálás - Csoportmunka - Versenyeztetések - Fakultációk, szakkörök szervezése tehetséggondozás céljából - Felzárkóztató foglalkozások biztosítása - Integrálás
Célok:	Egészséges életmódra nevelés gyermek és ifjúkorban
Feladatok:	A sportolás, a testmozgás iránti igény felkeltése Több sportág megismerése, kipróbálása (atlétika, labdajátékok, téli sportok, stb.). Kiemelt feladat az úszásoktatás. Az egészséges életmódhoz, életvitelhez szükséges ismeretek, készségek elsajátítása, gyakoroltatása Prevenációs tevékenységekbe való bekapcsolódás Együttműködés e területen külső szervezetekkel, intézményekkel (rendőrség, ÁNTSZ, stb.)
Eszközök:	A helyi adottságokból adódó lehetőségek kihasználása (sportcsarnok, uszoda, erdei iskola, stb.) A tanórák és tanórán kívüli nevelési lehetőségekkel céltudatosan, tervszerűen élni Pályázati lehetőségek kihasználása Együttműködési megállapodások kötése Egészségnevelési program készítése, végrehajtása
Módszerek:	Az úszásoktatás beépítése a helyi tantervbe Prevenációs programok végrehajtása Egészségnevelési program végrehajtása Sportrendezvények szervezése Tömegsport tartása Szoros együttműködés a DSE-vel Egészséges életmódot népszerűsítő programok szervezése
Célok:	Az iskolában jelentkező konfliktusok kezelése A konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése, időben történő felismerése Toleráns magatartás tanúsítása a felmerült problémák megoldásában

Feladatok:	Egységes, következetes követelményrendszer kialakítása, alkalmazása Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkör kialakítása, ahol minden tanuló hibázhat, ahol mindenkinek lehetősége van a javításra A szabályozó rendszer megismertetése, betartása, betartatása Rendszeres, korrekt kapcsolat fenntartása az iskolahasználók és a külső partnerek között Megfelelő pedagógiai, pszichológiai módszerek alkalmazása (beszélgetés, személyes példa, kérdőív, rajz stb.)
Eszközök:	Betartható belső szabályozók (Pedagógiai program, Házi rend, SZMSZ) A céloknak megfelelő helyi tanterv Önképzés, továbbképzés, személyiségfejlesztő tréningeken való részvétel
Módszerek:	A drámajáték, szituációs játékok, oktatófilmek alkalmazás Személyes példa Motiválás
Célok:	Az iskolai hagyományok ápolása, a közösségfejlesztés, a tágabb és szűkebb környezethez való ragaszkodás kialakítása;
Feladatok:	Az iskolai hagyományok feltárása, megismertetése a tanulókkal A hagyományos rendezvények továbbvitele a diákok, a szülők, a fenntartó együttműködésével Olyan új programok, rendezvények szervezése, melyből hagyomány teremthető.
Eszközök:	Pontos éves munkaterv, programtervek készítése Folyamatleírások, forgatókönyvek, emlékeztetők készítése, megőrzése, nyilvánosságra hozása
Módszerek:	Jól szervezett, élményt adó programok lebonyolítása gondos előkészítéssel, a program utáni reális értékeléssel Az iskolai hagyományok: - Veni Sancte. tanévnyitó ünnepély – Szent Gellértnek, a magyar egyházi iskolák védőszentjének a napja (szept. 24.) – Aradi vértanúk emléknapja (okt. 6.) – Az 1956-os forradalom és szabadságharc emléknapja (okt. 23.) – Sport és tanulmányi versenyek az iskola hagyományai alapján - Kiállítások, bemutatók szervezése – Édes anyanyelvünk nyelvhasználati verseny – Diák-önkormányzati nap – Sí tábor szervezése önköltséges alapon – Természeti, erdei iskola – Iskolai bál (gólyabál, farsangi bál, stb.) – Szent Miklós napja (dec. 6.) – Adventi gyertyagyújtások (dec. hónap) – Karácsonyi lelki nap (dec.) – Karácsonyi koncert

- Klub öregdiákokkal
- A diktatúrák áldozatainak emléknapja (I.27.; II.25.)
- Farsang
- Húsvéti lelki nap
- 1848/49-es forradalom és szabadságharc évfordulója (márc. 15.)
- Tanulmányi versenyek
- Jótékonyági műsor
- Alsós sorverseny
- Történelmi játszóház
- DÖK tábor önköltséges módon
- Elsősök fogadása (iskolanyitogató),
- Szalagavató
- Anyák napja (május első hete)
- Gyermeknap (május utolsó hete)
- Katolikus Iskolák Napja (június)
- Nemzeti Összefogás Napja (június)
- Bér mátkozás (kétévente júniusban)
- Ballagási ünnepély
- Tanérvzáró Te Deum (június)
- Jubileumi rendezvény és öreg diák találkozó
- Az iskola évkönyvet, iskolaújságot jelentet meg, valamint iskolarádiót, iskolatelevíziót működtethet.

2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Célok: Olyan személyiség kialakítása, mely a társadalom minden területén az egyén képességeinek megfelelően helytáll.

Feladatok: Minden életkori szakaszra érvényes célunk egy olyan iskola működtetése, amely megfelel a gyermek a pedagógus és a szülő igényeinek, amelyben a személyiségfejlesztés és a teljesítmény harmóniájára törekszenek.

A személyiség egészének harmonikus fejlesztése, az életkornak megfelelő eszközökkel, céltudatos nevelői magatartással, biztonságos környezet kialakításával

A tanulást támogató környezetet megteremtése például a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.

- reális önismeret fejlesztése
- szükséges önérvényesítés formáinak megteremtése
- együttműködésre nevelés
- felelősségvállalás, számon kérhetőség formáinak megteremtése
- kulturált magatartás elérése
- mások tisztelete, az empátia kialakítása

A fejlesztendő területek:

A személyiség testi tulajdonságai (fizikai erőnlét, egészséges életmód stb.)

A személyiség tartalma

- Ismeretek, készségek (a tantervnek megfelelően)
- Érdeklődés felkeltése

A személyiség képességei

- Értelmi képességek fejlesztése (figyelem, értő figyelem, észlelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás, problémamegoldás)
- Érzelmi élet (empátia, elfogadás, tolerancia, önállóság, felelősségérzet, stb.)
- Akarati tulajdonságok (kitartás, önfegyelem, jellem, alkalmazkodás stb.)

A személyiség viszonyulásai

- Társakhoz, felnőttekhez való viszony (együttműködés, tolerancia, kommunikáció, konfliktusok kezelése, tisztelet, udvariasság stb.)
- Munkához való viszony (pontosság, megbízhatóság, önállóság, kreativitás, stb.)
- Önmagához való viszony (belső élmények tudatosítása, élmények feldolgozásának képessége, önismeret, önfogadás, önnevelés, tapasztalatok levonása, stb.)

Módszerek:

- A munkában a nevelést és az oktatást egységben szemlélni és kezelni
- Egyéni bánásmód alkalmazása a szükséges esetekben
- A tanulói személyiség minél alaposabb, sokoldalúbb megismerése (megfigyelése)
- A tanulói körülmények, környezet feltárása, feltérképezése (adatgyűjtés, megfigyelés, beszélgetés, teljesítményelemzés módszerével)
- Az értékelése, visszajelzés a tanulók fejlődését segíti.
- A tanár pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.
- A fejlesztési folyamat megtervezése, a területenkénti célkitűzésekkel, eszközök kiválasztása (a nevelőre bízott csoport nevelési tervének elkészítésével)
- A nevelési terv végrehajtása (a pedagógiai módszerek - követelés, meggyőzés, jutalmazás, büntetés, példamutatás, szoktatás-alkalmazásával)
- Együttműködés a szülőkkel a tanuló képességeinek kibontakoztatására, a szociális tanulás folyamatának erősítésére.
- Szükséges esetekben szoros együttműködés a szakszolgálatokkal, pszichológussal.
- Nyitottság a szaktanácsadó visszajelzéseire: szülő, tanuló, intézményvezető, kollégák részéről, felhasználni őket a szakmai fejlődés érdekében.
- Az iskola tanára megbeszéléseken, a vitákban, az

értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.

- A pedagógus az iskolai tevékenysége során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon, intézi.
- A tanár szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. projektoktatás, témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.
- A pedagógus a tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki. Munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál. Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését
- Közös lelki napszervezése

Feladatai:

A keresztény értékrend megismerése, mélyítése, ezzel segítve az egységes nevelésben való együttműködést. A plébániákkal való élő kapcsolatok erősítése.

Formái:

Közös zárandoklatok

Ismerjük meg Magyarország híres kegyhelyeit, ezzel is segítve a keresztényi nevelést, a nevelői példa felmutatását.

Plébániákkal közös programok

2.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.3. 1 Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Cél: Egészséget, edzett ifjúság nevelése.
Az egészséget életmód alapjainak megismertetése.
A mozgás, a sport megszerettetése.

2.3.2 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

- Kábítószer-ellenes programok, szenvedélybetegségek megelőzésével kapcsolatos előadások tartása vagy szervezése részvétel drog prevenciós programban,
- Szabadidő-szervezés: tartalmas, az egészséges életmódot megismertető és egészségvédő programok szervezése,
- Egészségnevelési programok megvalósítása.
- Életvezetési ismeretek és készségek, helyes táplálkozási szokások kialakítása.
- Családi életre nevelés
- A kötelező és a nem kötelező tanórákon (osztályfőnöki órán, biológia órán, egészségtan órán, erkölcsstan, hit- és erkölcsstan órán, napközi és tanulószobai foglalkozások) ismeretek elsajátítása, jártasságok, készségek kialakítása.
 - Módszerek: báb- és szerepjáték, drámapedagógia, családrajz, élménybeszámolók a családról, művészi alkotások megismerése és elemzése, oktató-nevelő filmek megtekintése és feldolgozása, tanórán kívüli foglalkozások, előadások szervezése

- Törekvés az egészséges napirend kialakítására.
- Hozzásegíteni a tanulókat a szabadidejük helyes eltöltéséhez,
 - erdei iskola, sportolási alkalmak, az intézmény vagy a diákönkormányzat által szervezett önköltséges kirándulások, sítúrák

2.3.3 Az egészségnevelési feladatok ellenőrzése

Az egészségnevelési feladatok végrehajtását az igazgató a belső ellenőrzési terv alapján ellenőrzi. Ellenőrizhetik a jogszabály alapján külső ellenőrzésre jogosult szervek. Az iskola-egészségügyi szolgálat tanácsadói feladatokat lát el, közreműködik a végrehajtásban.

2.3.4 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, egészségnevelés és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

A tanulók viselkedésükkel, magatartásukkal akarják és tudják elkerülni a balesetveszélyes helyzeteket. A bekövetkezett baleset esetén az életkoruk szerint elvárható segítséget képesek legyenek megadni a sérültnak, tudják a helyzetet reálisan felmérni, segítséget kérni, hívni, információt adni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) Az érintett tantárgyak anyagához kapcsolódóan elsősegély nyújtási ismeretek megtanulása tanári előadás alapján
- b) Az ismeretek gyakorlása, tapasztalatok szerzése külső előadók segítségével
- c) Az iskolai védőnők előadása, csoportfoglalkozás tartása
- d) Külső helyszínek meglátogatása
- e) IKT eszközök segítségével történő ismeretszerzés,
- f) Önképzés, kiselőadás

2.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánkban e terület fejlesztése kiemelt helyen szerepel. Fontos az alapközösségek létrehozása, mert ezek nélkül nem lehet beszélni iskolai közösségről sem; ezekben a közösségekben alakul, fejlődik, csiszolódik tanulóink személyisége. A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

2.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák

Alapfeladat: Új osztályközösségek kialakítása a belépő évfolyamokon
A közösség kialakítása (csapatépítés)
A korábbi csoportból való átmenet megkönnyítése a közösségi munkába való bekapcsolással. Az átmeneti munkaközösségek működtetése a közösségfejlesztés eredményeinek megtartására, továbbfejlesztésére
Az osztályfőnökök együttműködése az átmenetek, osztályváltások megkönnyítésére

Feladatok:

- Toleráns magatartás, egymás segítése
- A közösségi szerepek tisztázása, csoportszabályok kialakítása és betartása
- A másik munkájának tisztelete, a másik tudásának, tehetségének elfogadása, a kooperatív tanulásban rejlő lehetőségek kihasználása
- Feladatvállalás a közösségért
- Alkalmazkodás egymáshoz és a nevelőkhöz, más felnőttekhez.
- A közösség tagjainak egymás iránti tiszteletre, megbecsülésre nevelés.
- A magántulajdon, közösségi tulajdon fogalmának megismertetése, tiszteletben tartása

2.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- a tanulóközösség, diákönkormányzat programjának segítése
- a szülői szervezet (közösség) munkájának segítése

2.4.3 A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

- Az iskolai hagyományok keretébe tartozó foglalkozások előkészítése, szervezése:
Az iskolai hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat, a rendezvények időpontját és szervezési felelősségét a tanév helyi rendje tartalmazza.
- Az önkormányzati rendszer megismertetése, gyakoroltatása
- A tanulói jogok, köteleességek megismertetése, betartatása
- Az azonos érdeklődési körök szerint szerveződő csoportokban az érdeklődés összetartó erejének tudatosítása

2.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: szakkörök, sportfoglalkozások, lelki gyakorlatok, zárandoklatok, kirándulások,

Napközi otthon

- az iskola pedagógiai programjához kapcsolódó tanórán kívüli foglalkozások, programok előkészítése, szervezése, a környezeti neveléssel összefüggő tevékenység segítése (erdei iskola, tábor, stb.),
- a pedagógiai programhoz nem kötődő szabadidős tevékenység előkészítése, szervezése, tájékoztatás nyújtása a szabadidős programokhoz. A sportkörökben az önfegyelem, a csapatszellem erősítése, a közösség eredménye függ az egyéni teljesítménytől.

2.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

A tanítási órákra való felkészülését az alábbi szempontok szerint végzi:

- Pedagógiai munkáját éves szinten, tanulási- tanítási egységekre és órákra bontva is megtervezi (tanmenet, óravázlat stb.).
- Tanmenetét folyamatosan aktualizálja.
- Figyelembe veszi a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az oktatási környezet lehetőségeit, korlátait stb.
- Az órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.
- A tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt. Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására.
- Terveit az óra eredményességének függvényében felülvizsgálja; szükség esetén igyekszik változtatni előzetes tanítási tervein.
- Megtervezi a tanóra céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket, differenciálást;
- Felhasználja a rendelkezésére álló központi és saját mérési és értékelési eredményeit a tervezésben, a tanítás- tanulás folyamatában és saját pedagógiai gyakorlatában az eredményesség érdekében.
- Lehetőség szerint, a nevelési-oktatási célnak megfelelően, az életkori sajátosságok figyelembe vételével használja a rendelkezésére álló digitális eszközöket.

Feladata továbbá:

- A tanulók dolgozatainak javítása.
- A tanulók munkájának rendszeres értékelése.
- A megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése.
- Az érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó, javító, pótló vizsgák lebonyolításában való részvétel az igazgató megbízása alapján.
- Kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése.
- Tanulmányi versenyek lebonyolítása.
- Tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok.
- Felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken.

- Iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése.
- Osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása.
- Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása.
- Szülői értekezletek, fogadóórák megtartása.
- Részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken.
- Részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken.
- A tanulók felügyelete óráközi szünetekben, ügyeleti idő alatt.
- Tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése.
- Iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- Részvétel a munkaközösségi értekezleteken.
- Tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés.
- Iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés.
- Szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása.
- Osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanévben, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákvezetőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Segíti az ingyenes tankönyvekkel kapcsolatos munkát.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: Törzskönyv vezetése, napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása, az oktató – nevelőmunkához kapcsolódó igényfelméréseket.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére az életkori sajátosságoknak megfelelően online közösségeket hoz létre, ahol értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutat a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használatának terén. Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban, esetmegbeszéléseket hív össze a konfliktusok hatékony kezelésére

2.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Cél

A biztos alapkészségek mellett az egyéni adottságok, készségek, képességek kibontakoztatásának teret adni. Olyan ismeretanyag nyújtása, mellyel a tanuló képes érdeklődésének, képességeinek megfelelően magasabb szintűre jutni, s a mindennapi életben azt alkalmazni.

Feladat

Az egyéni készségek, képességek céltudatos gondozása; a fejlesztés érdekében együttműködés a családdal, külső szakemberrel

Sokszínű tanórán kívüli tevékenység lehetőségének kínálata

Együttműködés a hasznos, értékes szabadidős tevékenységek biztosítására más szervezetekkel: sportegyesületek, művészeti iskola, művészeti csoportok, stb.

Forma

Szakkör, sportkör, blokk, érettségi felkészítő, érdeklőségi kör, egyéb kiscsoportos foglalkozás szervezése.

Színház, mozi, koncert, múzeum, sport rendezvények látogatásának, kirándulásoknak megszervezése önként jelentkező, a költségeket vállaló tanulóknak

Szereplési, bemutatkozási lehetőség biztosítása az iskolai műsorokon, vetélkedőkön, versenyeken.

2.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás szervezett formái

- tanóra keretén belül
- tanórán kívül

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül

A tanórán belüli tehetségfejlesztés módjai a következők:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás szervezése, a megfelelő pedagógiai módszerek alkalmazása a gyakorlatban
- A tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés,
- Az emelt óraszámú osztályok, emelt óraszámú csoportok működtetése: nyelvi (angol-német), testnevelés, matematika oktatása,
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni és csoportos használata,
- A továbbtanulás, nyelvvizsga, ECDL vizsgasegítése felkészítő foglalkozásokkal,
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása,
- A viselkedéskultúra fejlesztése
- Differenciált feladatok adása a tanítási órákon, a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotának megismerése után.
- Csoportbontás
- Felkészíteni a tanulókat a meghirdetett tanulmányi és sport versenyekre

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán kívül

A tanórán kívüli tehetségfejlesztés eszközei:

- Versenyek, vetélkedők, bemutatók,
- Tehetséggondozó szakkörök, foglalkozások:

Az érdeklődő, jó képességű tanulókat összegyűjtő foglalkozás, mely a tantervi követelménynél mélyebb és szélesebb ismereteket nyújt, építve abban a tanulók érdeklődésére.

Jellemzői:

- egy vagy több téma köré csoportosított
- önkéntes jelentkezés alapján történnek
- szaktanári vezetéssel
- jellemzi a fokozott tanulói önállóság
- kutató munka alkalmazása
- képességfejlesztés

Az eredményes szakköri munka megkívánja, hogy a foglalkozások időpontja meghatározott és állandó legyen. Így szoktatjuk tanulóinkat a rendszerességre. Szakkörvezetők segítségével az időpontok egyeztetése rendkívül fontos (ütközések elkerülése).

Szükség van éves munkatervre, amely az iskolai tantervekre épül. Minden szakkörnek tartalmaznia kell a sajátos nevelési célkitűzést, a legfontosabb módszereket.

Szakköri tagok jelentkezése – száma

- tagok jelentkezése önkéntes
- ideális létszám: 10-15 fő
- pontosan előre ki kell jelölni a szakköri foglalkozás helyét, idejét; szakkör dokumentuma: szakköri napló vezetése

Alkalmazott módszerek:

1. előadás (külsős – felnőtt)
2. magyarázat
3. elbeszélés
4. tanulói kiselőadások
5. kísérletek
6. kirándulások önköltséges alapon
7. intézmények látogatása önköltséges módon (színházlátogatás, múzeumok stb.)
8. gyakorló feladatlapok, tesztlapok alkalmazása.

Egyéb módszerek a tehetségek segítésére:

- Diákjainknak lehetőséget adunk egyéni pályázatokra, tapasztalatcserére, nyílt napokon, speciális rendezvényeken való részvételre. Tehetséges diákjainkat visszahívjuk, akár oktatásra, akár iskolai rendezvényre.
- Az iskolai könyvtár a hét minden napján az iskola minden tanulója számára elérhető. A könyvtárban a kötelező olvasmányok, szótárak, művészeti albumok, lexikonok, térképek mellett CD-k, Internet áll a tanulók rendelkezésére.
- Igyekszünk kialakítani a tanulóknak az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét. ösztönözzük a tanulókat az IKT- eszközök hatékony használatára.
- Szakkör, sportkör, blokk, érettségi felkészítő, érdeklődési kör, egyéb kiscsoportos foglalkozás szervezése
- Színház, mozi, koncert, múzeum, sport rendezvények látogatásának, kirándulásoknak megszervezése önként jelentkező, a költségeket vállaló tanulóknak

- Szereplési, bemutatkozási lehetőség biztosítása az iskolai műsorokon, vetélkedőkön, versenyeken

2.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Cél

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók számára az iskola a szülői házzal együttműködve biztosítja a felzárkózás lehetőségét, teljesítményük javításához a feltételek, körülmények biztosítása.

Feladat

Az egyes tanulók tanulási sikertelenségének megtapasztalása után a fejlesztésre, felzárkóztatásra szoruló tanulóknál a szülői ház bevonásával az okok felderítése, a segítség formáinak kidolgozása, szükség esetén a szülőkkel egyeztetve megfelelő szakemberhez történő irányítása. Elérhető tanulási célok megfogalmazása a tanulóval, a szülőkkel, a szakemberekkel együtt. Képességeknek megfelelő helyes módszerek megválasztása.

A sikeres fejlesztés érdekében a pedagógiai szakszolgálatokkal kialakított korrekt, folyamatos munkakapcsolat szükséges.

A tanuló fejlődésének figyelemmel kísérése, együttműködés a partnerekkel.

Az elért eredmények szinten tartása

A tanulási körülmények szerepének tudatosítása tanulóban, szülőben, alakítása a jobb teljesítmény érdekében.

Önképzéssel, tanár továbbképzéssel a módszertani ismeretek gazdagítása, megfelelő módszerek alkalmazása.

Az iskolaérettségi vizsgálatok végeztetése, és a tankötelesek készség képesség mérésére alkalmas bemeneti, tanév eleji vizsgálat eredményeinek, tapasztalatának függvényében alakítják ki az 1. évfolyamon tanítók az éves tanmenetüket.

Ennek formái:

- a) Tanórai differenciálás
- b) Speciális oktatási - nevelési módszerek alkalmazása
- c) Szervezett, tanórán kívüli foglalkozások biztosítása igény szerint: korrepetálás, korrekció, egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások stb.
- d) Gyógy testnevelés, gyógy úszás
- e) Logopédiai ellátás
- f) Szakértői javaslat alapján integrált oktatási-nevelési forma alkalmazása
- g) Eltérő tantervű osztályok működtetése a sajátos nevelési igényű tanulók számára
- h) Az egyéb fogyatékos, sajátos nevelési igényű tanulók törvény által előírt fejlesztése

Továbbtanulási, pályaválasztási segítségnyújtás. Pályaismeret és társadalmi lehetőségek közötti eligazodás segítése

2.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Cél

A nehezen nevelhető tanulók beillesztése a közösségekbe, a magatartási nehézségek csökkentése, kiküszöbölése, a szociokulturális hátrányok csökkentése.

Feladatok

- A gyermek érdekeit szem előtt tartva az érintett családdal kapcsolat kialakítása és tartása.
- A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küszködő tanulók megfelelő szakemberekhez történő irányítása
- A pedagógiai szakszolgálatokkal, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal, gyámhatósággal, a szakértői bizottságokkal korrekt munkakapcsolat kialakítása.
- A szakértői vélemények alapján integrált és szegregált nevelés lehetőségeinek biztosítása, hogy a tanuló a neki legjobban megfelelő ellátásban, oktatásban részesülhessen.
- A szakértői bizottság és a nevelési tanácsadó ajánlásait figyelembe véve fokozott figyelemmel, gondoskodással elősegíteni a gyermek fejlődését.
- A fejlesztési, rehabilitációs tevékenység során a közösségi nevelés lehetőségeit maximálisan kihasználni.
- Az elfogadás, a tolerancia növelése a gyermekekben és felnőttekben, egymás jobb megismerése.
- Önképzéssel, képzéssel a terület módszertanának megismerése, a tanárok módszertani kultúrájának növelése
- A segítségkérés és -elfogadás készségének, képességének fejlesztése, megfelelő formájának megtanítása.

2.6.4 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Iskolánkban a GYIF tevékenységet egy megbízott pedagógus irányítja és fogja össze, tevékenységét a területre vonatkozó jogszabályok, helyi szabályozás alapján az igazgató irányításával végzi önállóan, éves munkaterv alapján. Tevékenységéről a nevelőtestületnek is beszámol.

Közvetlen munkakapcsolatot tart fenn az alábbi szervezetekkel, személyekkel: Iskolai szociális segítő, Családsegítő szolgálat; gyermekjóléti szolgálat; gyámügy, pedagógiai szakszolgálat, védőnő, osztályfőnökök

Részt vesz a szakmai vezetőség munkájában, ülésein.

- Feladatai különösen:
 - o A munkaterv összeállítása
 - o A tanév eleji helyzetfelmérés megtervezése, koordinálása.
 - o A hátrányos és veszélyeztetett tanulók nyilvántartásának vezetése
 - o Kapcsolattartása közvetlen és közvetett partnerekkel.
 - o Az iskolai ifjúságvédelmi munka koordinálása
 - o Fogadóórák tartása, életvezetési és életmód tanácsadás
 - o Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, pályázat készítése
 - o Programok szervezése
 - o Eljárni a hozzáfordulók ügyében

Az osztályfőnök feladatai:

Együttműködni az iskola gyermek és ifjúságvédelmi felelőssel

Részt venni e terület munkájában:

- o a tanulók élet és munkakörülményeit befolyásoló tényezők feltárása,
- o segítség adás a kompetenciáján belül

- szükség esetén tanulók megfelelő szakemberhez való irányítása
- fokozott figyelemmel kísérni az osztálya hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulóinak sorsát

A pedagógiai segítség formái

A legnagyobb segítség a pedagógiai munka, annak legmegfelelőbb formájának alkalmazása. A hátrányos és veszélyeztetett tanulók helyzetének felmérése az osztályban, egyéni terv készítése a kedvezőbb pozíció elérésére.

- Folyamatosan figyelemmel kísérni a hátrányos és veszélyeztetett gyerekek családjának, testvéreinek helyzetét.
- A szülőkkel kapcsolat tartása
- A tanulmányi eredmények javulása érdekében tanulás-módszertani ismeretek nyújtása, a módszerek gyakoroltatása.
- Az igénylők számára biztosítani a napközis ellátást, a tanulószobát. Iskolai környezetben pedagógus segítségével nyugodt körülmények között tudjanak felkészülni a következő napi munkára a tanulók.
- Lemaradás esetén korrepetálás.
- A szülők korrekt tájékoztatása. Igyekezni kell megnyerni őket segítő partnernek.
- A szükség esetén családlátogatások.
- A hátrányos helyzet kompenzálására tartalmas szabadidős programok szervezése
- Segítőkészség fejlesztése a társakban
- A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a partnerekkel, szervezetekkel.

2.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Egyéni foglalkozás a helyzetből adódó nehézségek feloldására:

- beszélgetés a gyerekekkel, szülővel,
- családlátogatások szükség esetén
- fejlesztő foglalkozások /korrekció és tehetséggondozás
- kiemelt gondossággal végezni a tanuló pályairányítását, kezelni a tanulók pályaválasztását.

Pályázati lehetőségeket kihasználva az anyagi terhet jelentő programokban való részvétel biztosítása.

Alapítványi, pályázati forrásokhoz való juttatás egyéni tanácsadással, a pályázatírásban való segítséssel.

Életmód és egyéb táborozási lehetőségekhez való segítség

2.6.6 A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásával kapcsolatos feladatok

2.6.6.1 A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése- oktatása, gyógypedagógiai segítség

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő szakember az együttműködés során

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését,

- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek alkalmazására,
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz eredményeik értékelésében, javaslatot tesz a szükségletekhez igazodó módszerváltásokra,
- figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, javaslatait, észrevételeit.

2.6.6.2 A sajátos nevelési igényű gyermekek szegregált nevelése- oktatása, gyógypedagógiai megsegítése

- A sajátos nevelési igényű, enyhe fokban értelmi fogyatékos gyermekek szegregált nevelés összevont osztályban történik a szakértői vélemény alapján.
- Biztosítjuk számukra a szakértők által megállapított fejlesztést, habilitációs foglalkozásokat a lehetőségünk figyelembe vételével.

2.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A tanulókat az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt a választott elnökök képviselik (jogait gyakorolja). A diákönkormányzat tevékenységét az iskolai diákmozgalmat segítő tanár – akit a diákönkormányzat ajánlhat erre a feladatra az igazgatónak – támogatja

Az iskolai diákönkormányzat véleményét ki kell kérni

- a) A mindenkor érvényes jogszabályokban meghatározott esetekben
- b) A tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések meghozatalánál
- c) A tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók előkészítésénél, elfogadásánál
- d) A tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához
- e) A sportlétesítmények működési rendjének kialakításakor
- f) Egyéb a diákönkormányzat által kezdeményezett és a nevelőtestület által jóváhagyott kérdésekben, ügyekben

Az éves rendes diákközgyűlésen a diákönkormányzat és az iskola képviselője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok, a tanulói jogok helyzetére és érvényesülésére.

2.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái

Az intézmény, különböző közösségeinek tevékenységét – a megbízott pedagógus, vezető koordinálja a választott közösségi képviselők segítségével – az intézményvezető fogja össze. A kapcsolattartás rendszere, formái a különböző értekezletek, fórumok, bizottsági ülések, iskolagyűlések, nyílt napok, tanácskozások, fogadóórák.

Az intézmény közösségeinek kapcsolattartásában a rendszeres és konkrét időpontokat az iskolaéves munkaterve tartalmazza, melyeket az iskolában nyilvánosságra kell hozni (faliújság, szülőknek szóló tájékoztatók, tanárikban lévő számítógépek, az intézmény honlapja stb.) A közösségek döntési, véleményezési, egyetértési jogukat a jogszabályokban meghatározott módon gyakorolhatják.

2.8. 1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanulók, a tanulóközösségek és a diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el.

Az intézményben tagozatonként működik a diákönkormányzat. Az iskolai diákönkormányzat élén működési rendjében meghatározottak szerint választott iskolai elnökök állnak.

A diákközgyűlés, az iskola tanulóinak legmagasabb tájékozdó-tájékoztató fóruma, amely a tanulóközösségek által megválasztott küldöttekből áll. A diákközgyűlés nyilvános, azon bármelyik tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait, kritikai megjegyzéseit.

A diákközgyűlést évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni a tanév helyi rendjében meghatározott időben (évi rendes diákközgyűlés). Rendkívüli diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője vagy az iskola igazgatója kezdeményezheti.

A diákközgyűlésen a tanulók az iskolai életet érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat, illetve az iskola vezetőihez.

A diákönkormányzat és a diákközgyűlés működéséhez a tárgyi feltételeket a tanév helyi rendjében meghatározott módon az iskola biztosítja.

2.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülők meghatározott jogaik érvényesítésére, a kötelességük teljesítése érdekében munkaközösséget hozhatnak létre.

Véleményezési jogot gyakorolnak a választható tárgyak meghatározásában, a kirándulások megszervezésében, minden anyagi terhet jelentő feladat elhatározásában.

A szülői szervezet dönt saját szervezeti és működési rendjéről, képviseletéről.

Az osztályok szülői szervezeteinek működését az osztályfőnökök segítik. A szülői szervezetek véleményüket, állásfoglalásukat, javaslataikat a választott SZM - elnök vagy az osztályfőnök közvetítésével juttatják el az iskola vezetőségéhez (az igazgatóhoz, illetve az igazgatóhelyettesekhez).

Az intézmény szülői választmányát az iskola igazgatója tanévenként legalább - egy alkalommal hívja össze. Az iskolai szülői választmány elnöke közvetlenül az igazgatóval tart kapcsolatot.

Az iskola gondoskodik a szülői szervezetek működésének feltételeiről.

A szülők tájékoztatásának formái

Az iskolában működő szülői munkaközösség vezetősége, a választmány elnöke szoros munkakapcsolatot tart az iskola vezetésével, rajtuk keresztül is kaphatnak a szülők tájékoztatást az iskola életéről, tevékenységéről, a tanulókat érintő kérdésekről.

Az osztályok szülői közössége számára a szülői értekezletet az osztályfőnök tartja. A szülők a tanév rendjéről, feladatairól, a szeptemberi értekezleten kapnak tájékoztatást.

Az új osztályközösségek szeptemberi szülői értekezletén az osztályfőnök bemutatja az osztályban tanító valamennyi pedagógust. Az iskola tanévenként szükség szerint, de legalább két szülői értekezletet tart. Rendkívüli szülői értekezletet az igazgató, az osztályfőnök és a szülői munkaközösség elnöke hívhat össze.

Az iskola valamennyi pedagógusa szülői fogadóórát tart. Amennyiben a gondviselő fogadóórán kívüli időpontban is találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetnie az érintett tanárral.

A szülői tájékoztatást szolgálhatja az ellenőrzőbe írt tájékoztatás, amit kézjeggyével vesz tudomásul; a szülő által az ellenőrzőbe írt tájékoztatást az osztályfőnök láttamozza. A tájékoztatás eszköze az intézmény időszaki kiadványa és honlapja.

A kapcsolattartás formái és az együttműködés során felhasználja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.

2.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

2.9.1. A vizsgaszabályzat célja

A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítását a hatályos jogszabályok szerint végezzük. Jelen szabályozás célja a helyi specifikációk megjelenítése

2.9.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *pótló*
- *javítóvizsgákra* vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki tanulmányok alatti vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kéri az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója *különbözeti vizsga letételét írja elő.*

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

2.9.3. A vizsgák lebonyolítása

Tanulmányok alatti vizsgák

A tanulmányok alatti vizsga (osztályozó, javító, különbözeti, pótló, továbbá képesség-készsgmérés) nem ismételhő.

Vizsgaidőszakok:

Javítóvizsga: adott tanévben augusztus 15 -31. között az igazgató által meghatározott időpontban történik az érvényes jogszabályoknak megfelelően.

Osztályozó vizsga: félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához az adott tanévben az érvényes jogszabályok szerint az igazgató által meghirdetett időpontban tehető.

Különbözeti vizsga: az igazgató által megjelölt időpontban,

Pótló vizsga: vagy az adott vizsganapon későbbi időpontban, vagy a legközelebbi vizsga szervezésekor tehető.

Képesség-, készsgmérők:

Az emelt szintre, emelt óraszámú tantárgyi csoportokba történő belépéshez a tanulónak képességmérésen kell részt vennie, a tanulmányi eredménnyel együtt ez képezi a bekerülési

rangsor. Az időpontot az igazgató jelöli meg a tanév rendjében. A tanuló indokolt esetben egyéni kérelemre, szintfelmérés, különbözeti vizsga után kerülhet be az emelt szintű képzésre.

A helyi vizsgák időpontját az iskolai éves munkaterv tartalmazza.

Az időpontról és a vizsgák követelményeiről az iskolatitkár értesíti a tanulókat és a szülőket.

Az osztályozó vizsgára egy hónappal korábban írásban kell jelentkezni. A vizsgabizottság kijelölése az igazgató feladata. A vizsga megszervezése az illetékes igazgatóhelyettes feladata a kijelölt vizsgabizottsági tagok közreműködésével (vizsgahelyszín, felügyelők beosztása, stb.). A jegyzőkönyveket és csatolt dokumentumokat a mindenkori jogszabályokban leírtaknak megfelelően kell kezelni.

2.9. 4 A vizsgatárgyak részei és követelményei

A vizsga fajtái: szóbeli,
írásbeli,
gyakorlati.

Az egyes vizsgafajták tantárgy specifikusak. A választható vizsgaformáról az illetékes munkaközösség véleményének kikérésével az igazgató dönt a jelentkezések elfogadásakor.

Egy napon maximum három írásbeli vizsgát tehet egy tanuló. Az írásbeli feladatlapok megoldásának időtartama maximum tantárgyanként 60 perc

Egy napon maximum egy tanuló maximum 3 szóbeli vizsgát tehet, a szóbeli felelet a 30 perces felkészülési idő után nem haladhatja meg a 15 perc időtartamot.

Vizsgaformák lehetnek:

<u>Tantárgy</u>	<u>Általános iskola</u>	<u>Gimnázium</u>
Magyar nyelv	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és szóbeli
Magyar irodalom	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és szóbeli
Történelem	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és szóbeli
Állampolgári ismeretek	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és / vagy szóbeli
Hon és népismeret	írásbeli és / vagy szóbeli	-
Dráma és színház	írásbeli és / vagy szóbeli	-
Idegen nyelv	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és szóbeli
Matematika	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és szóbeli
Fizika	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és szóbeli
Biológia	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és szóbeli
Kémia	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és szóbeli
Földrajz	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és szóbeli
Környezetismeret	írásbeli és / vagy szóbeli	-
Természettudomány	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és / vagy szóbeli
Testnevelés	gyakorlati	írásbeli és gyakorlati
Ének–zene	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és szóbeli
Digitális kultúra	gyakorlati	írásbeli és gyakorlati

Vizuális kultúra	gyakorlati	írásbeli és gyakorlati
Művészetek	-	írásbeli és/ vagy gyakorlati
Mozgókép-kultúra és média	-	írásbeli és/ vagy szóbeli
Technika és tervezés	gyakorlati	írásbeli és/ vagy gyakorlati
Hittan	írásbeli és / vagy szóbeli	írásbeli és szóbeli

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsgák anyaga és követelménye megegyezik a tantárgy helyi tantervében a képzési formán és évfolyamon megfogalmazottakkal.

A szintfelmérés és képességmérés célja annak megállapítása, hogy a tanuló az emelt vagy más képzési forma követelményeit tudja-e teljesíteni. A feladatok a területen elvárt képességek felmérését jelentik.

2.9.5 A tanulmányok alatti vizsgák értékelési rendje

Az egyes vizsgarészek feladatait pontozással értékeljük, ezt váltjuk százalékos részeredménnyé, majd a vizsgarészek összeredményét jeggyé, osztályoztá.

A több vizsgarészből álló vizsgák eredménybeszámításának arányai:

Írásbeli + szóbeli, vagy gyakorlati:: 60% + 40%

Ének-zene : írásbeli 40% + szóbeli 60%

Testnevelés: írásbeli 30% + gyakorlati 70%

A vizsgatárgy akár egy vagy több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat a következőként határozandó meg:

- 1–24% – elégtelen
- 25–39% – elégséges
- 40–59% – közepes
- 60–79% – jó
- 80–100% – jeles.

A szóbeli felelt bizottság előtt zajlik, a kérdező tanár javaslatára a jegyről és a végső osztályzatról a bizottság dönt.

A szintfelmérés, képességmérés értékelése: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg

Az eredmény kihirdetése a teljes vizsga befejezése után, a vizsgabizottság jelenlétében egyszerre történik.

2.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére a maximális osztálylétszám erejéig. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre.

A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Az átvételkor különbözeti vizsga letétele írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyam-ismétléssel eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

Az iskolába átvett tanulók osztályba vagy csoportba való besorolásáról az igazgató dönt.

Az általános iskola emelt szintű, vagy emelt óraszámú képzésére csak a sikeres szintfelmérés után vehető fel tanuló. A felmérés időpontját az igazgató jelöli ki.

Gimnáziumi képzésre eltérő iskolatípusból vagy eltérő tantervi struktúra esetén szintén csak a sikeres különbözeti vizsga után vehető fel tanuló. A vizsga letételére az igazgató jelöli ki az időpontot.

2.11 A felvételi eljárás különös szabályai

Az iskolában tanulói jogviszony felvétellel vagy átvétellel létesül.

A gimnáziumi felvételi kérelmek elbírálása az általános iskolai tanulmányi eredmények alapján történik. Az iskola a felvételi követelményeket a felvételi tájékoztatóban, és a KIFIR rendszerben a tanév rendjében meghatározott időben köteles nyilvánosságra hozni.

Az általános iskolai és a középiskolai tagozatra való felvétel rendje megegyezik a központi felvételi eljárás rendjével.

A felvételi kérelmek elbírálása során az azonos teljesítményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a keresztény vallás iránt elkötelezett családok gyermekeit, illetve azokat, akiknek a testvére is az iskola tanulója vagy szülője a településen dolgozik.

3. Iskolakönyvtári pedagógiai program

Az iskolai könyvtár elősegíti az oktató-nevelő munkát, mint tevékenységet.

A rendelkezésre álló szakkönyvek, kiadványok, folyóiratok segítségével biztosítja a szakmai munka (oktató-nevelő munka) színvonalának szinten tartását, fejlesztését, az iskolai könyvtárhasználók (nevelők, tanulók, egyéb dolgozók) általános műveltségének kiszélesítését.

A könyvtár fő feladatának tekinti, hogy az iskola diákjai és tanárai információhoz való jogát a lehető legszélesebb körben érvényesítse. Kialakítja és fejleszti az iskolahasználók önálló ismeretszerzési képességét.

Segíti a szabadidő hasznos eltöltését, vállalja fel az élethosszig tartó tanulás segítségét felhasználói körében.

A könyvtár lehetőséget ad azon készségek elsajátításához, amelyek lehetővé teszik a könyvtárban rendelkezésre álló számítástechnikai és egyéb, a tájékoztatásban szerepet játszó eszközök aktív használatát.

Törekszik a közéletben való részvétel, a gazdaság, a kultúra, a tudomány és a művészetek kérdéseiben való eligazodás lehetőségének biztosítására.

Ennek érdekében további feladata:

- A folyamatosan korszerűsített könyvtárállomány segítségével közvetíteni az új, modern ismereteket. Az önálló ismeretszerzés módszereinek megtanítása
- A könyvtári órák tervszerű, rendszeres megszervezése
- A tankönyvtár működtetésével az ingyen tankönyves, a rászoruló, az iskolaváltó tanulók ellátása tankönyvvel a tankönyvkeret mértékéig.
- Adatszolgáltatás a tankönyvellátáshoz.

4. Az intézmény helyi tanterve

Az intézményben folyó munkára a sokszínűség a jellemző.

4.1 A választott kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv pontos megjelölését a részletes helyi tanterv tartalmazza.

Általános iskola alsó tagozat

Általános iskola felső tagozat

Sajátos nevelés igényű tanulók szegregált nevelése

Gimnázium négyosztályos képzési forma

Gimnázium hatosztályos képzési forma

Idegen nyelvi előkészítő évfolyam 7/NY

4.2 A választott kerettantervek óraszámai a helyi tantervben

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Általános iskola alsó tagozat

Emelt szintű testnevelés tanterv

(K= kötelező óraszám, Sz= szabadon tervezhető)

	1.		2.		3.		4.	
Óratípusok/Tantárgyak	K	Sz	K	Sz	K	Sz	K	Sz
Magyar nyelv és irodalom	7	0,5	7	0,5	5	1	5	0,5
Matematika	4	0,5	4	0,5	4		4	
Hittan	2		2		2		2	
Első élő idegen nyelv							2	
Környezetismeret					1	1	1	0,5
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Technika és tervezés (Életvitel és gyakorlat volt)	1		1		1		1	
Digitális kultúra (eddig nem volt)					1		1	
Testnevelés	5	1	5	1	5	1	5	1
Összesen:	25		25		25		26	
Kötelező alapóraszám:	22		22		22		23	
Szabadon tervezhető:	2		2		2		2	
Hittan többlet (Nkt. 6.)	1		1		1		1	
Felhasznált órakeret:	25		25		25		26	

Általános iskola alsó tagozat

Egész napos oktatás

(K= kötelező óraszám, Sz= szabadon tervezhető)

	1.		2.		3.		4.	
Óratípusok/Tantárgyak	K	Sz	K	Sz	K	Sz	K	Sz
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1
Matematika	4	1	4	1	4		4	0,5
Hittan	2		2		2		2	
Első élő idegen nyelv							2	
Környezetismeret					1	1	1	0,5
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Technika és tervezés (Életvitel és gyakorlat volt)	1		1		1		1	
Digitális kultúra (eddig nem volt)					1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Összesen:	25		25		25		26	
Kötelező alapóraszám:	22		22		22		23	
Szabadon tervezhető:	2		2		2		2	
Hittan többlet (Nkt. 6.)	1		1		1		1	
Felhasznált órakeret:	25		25		25		26	

Általános iskola felső tagozat óratervei

Általános tanterv (K= kötelező óraszám, Sz= szabadon tervezhető)

	5.		6.		7.		8.	
Óratípusok/Tantárgyak	K	Sz	K	Sz	K	Sz	K	Sz
Magyar nyelv és irodalom	4		4	0,5	3	1	3	1,5
Matematika	4		4		3	0,5	3	
Történelem	2		2	0,5	2	0,5	2	0,5
Állampolgári ismeretek							1	
Hittan	2		2		2		2	
Első élő idegen nyelv	3		3		3		3	
Fizika					1		2	
Kémia					1		2	
Biológia					2		1	
Földrajz					2		1	
Természettudomány (természetismeret volt)	2		2					
Ének-zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Technika és tervezés (Életvitel és gyakorlat volt)	1		1		1			
Digitális kultúra (informatika volt)	1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Hon- és népismeret (5-8.)		1						
Dráma és színház (5-8.)				1				
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Összesen:	29		29		31		31	
Kötelező alapóraszám:	27		26		28		28	
Szabadon tervezhető:	1		2		2		2	
Hittan többlet (Nkt. 6.)	1		1		1		1	
Felhasznált órakeret:	29		29		31		31	

Emelt szintű idegen nyelv 5. és 6. évfolyamon

(K= kötelező óraszám, Sz= szabadon tervezhető)

	5.		6.	
Óratípusok/Tantárgyak	K	Sz	K	Sz
Magyar nyelv és irodalom	4		4	0,5
Matematika	4		4	
Történelem	2		2	0,5
Állampolgári ismeretek				
Hittan	2		2	
Első élő idegen nyelv	5		5	
Fizika				
Kémia				
Biológia				
Földrajz				
Természettudomány (természetismeret volt)	2		2	
Ének-zene	2		1	
Vizuális kultúra	1		1	
Technika és tervezés (Életvitel és gyakorlat volt)	1		1	
Digitális kultúra (informatika volt)	1		1	
Testnevelés	5		5	
Hon- és népismeret (5-8.)		1		
Dráma és színház (5-8.)				1
Osztályfőnöki	1		1	
Összesen:	31		31	
Kötelező alapóraszám:	27		26	
Szabadon tervezhető:	1		2	
Hittan többlet (Nkt. 6.)	1		1	
Emelt szint többlet	2		2	
Felhasznált órakeret:	31		31	

Eltérő tantervű enyhén értelmi fogyatékos összevont szegregált osztály óraterve

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok alsó tagozat

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7
Matematika	4	4	3	4
Hittan	2	2	2	2
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Hittan többlet (Nkt. 6.)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	26

Összevonásban a közvetlen órák rendszere

Tantárgyak	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	Közvetlen		Közvetlen		Közvetlen		Közvetlen	
Magyar nyelv és irodalom	7	2	7	2	6	1	7	2
Matematika	4	1	4	1	3	1	4	1
Hittan	2		2		2		2	1
Környezetismeret	-		-	-	1	0,5	1	0,5
Ének-zene	2		2		2		2	2
Vizuális kultúra	2		2		2		1	1
Digitális kultúra	-		-		1		1	1
Technika és tervezés	1		1		1		1	1
Testnevelés	5		5		5		5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		2		2	2
Hittan többlet (Nkt. 6.)	1		1		1		1	
Rendelkezésre álló órakeret	25		25		25		26	

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok felső tagozat

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	4	4	4	4
Hittan	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természettudomány	2	3	5	5
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Ének-zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra (közösségi nevelés)	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Hittan többlet (Nkt. 6.)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	29	29	31	31

Összevonásban a közvetlen órák rendszere

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
	Közvetlen		Közvetlen	
Magyar nyelv és irodalom	4 - 1	4 - 1	4 - 1	4 - 1
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	4 - 1	4 - 1	4 - 1	4 - 1
Hittan	2	2	2	2 - 1
Történelem	2 - 0,5	2 - 0,5	2 - 0,5	1 - 0,5
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természettudomány	2 - 1	3 - 1	5 - 1,5	5 - 1,5
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Ének-zene	2	2 - 1	1	1 - 1
Vizuális kultúra	2	2 - 1	1	1 - 1
Digitális kultúra	1	1	1	1 - 1
Technika és tervezés	1	1 - 1	1	1 - 1
Testnevelés	5	5	5	5 - 5
Osztályfőnöki óra (közösségi nevelés)	1	1	1	1 - 1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Hittan többlet (Nkt. 6.)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	29	29	31	31

A gimnáziumi négyosztályos képzési forma óraterve

Általános tanterv

(K= kötelező óraszám, Köt= Kötött célú, Sz= szabadon tervezhető V= választható)

	9			10			11			12		
Óratípusok/Tantárgyak	K	Sz	V	K	Sz	V	K	Köt	V*	K	Köt	V*
Magyar nyelv és irodalom	3	1		4	1		4	0,5	2	4	1	2
Matematika	3	0,5		3	0,5		3	1	2	3	1	2
Történelem	2	0,5		2	0,5		3	0,5	2	3	1	2
Állampolgári ismeretek										1		
Hittan	2			2			2		1	2		1
Első élő idegen nyelv	3,5			3,5			4		2	4	1	2
Második idegen nyelv	2,5			2,5			3			3		
Fizika	2			3					1-2			1-2
Kémia	1			2					1-2			1-2
Biológia	3			2					1-2			1-2
Földrajz	2			1					1-2			1-2
Természettudomány (nem volt)								2				
Ének-zene	1			1					1			1
Vizuális kultúra	1			1					1			1
Művészetek (közül választható)							1					
Mozgókép. kult. és médiaism.										1		
Digitális kultúra (informatika volt)	2			1			2		1-2			1-2
Testnevelés	5			5			5		1-2	5		1-2
Osztályfőnöki	1			1			1			1		
Kötött célú órakeret (ér. tárgyhoz rendelhető)								(4)			(4)	
Összesen:	36			36			32-36			31-36		
Kötelező alapóraszám:	32			32			30			29		
Szabadon tervezhető:*	2			2			4*			5*		
Hittan többlet (Nkt. 6)	2			2			2			2		
Felhasznált órakeret:	36			36			36			36		

*11. és 12. évfolyamon a középszintű érettségihez 1, az emelt szintű érettségihez 2 óra választható a megjelölt tantárgyakból (összesen max. 4, ill. 5 óra)

A gimnáziumi hatosztályos képzési forma óraterve

Emelt szintű idegen nyelvi képzéssel (10. évfolyamig) és nyelvi előkészítő évfolyammal
(K= kötelező óraszám, Köt= Kötött célú, Sz= szabadon tervezhető V= választható)

	7Ny			7			8			9			10			11			12		
Óratípusok/Tantárgyak	K	Sz	V	K	Sz	V	K	Sz	V	K	Sz	V	K	Sz	V	K	Kö t	V*	K	Kö t	V*
Magyar nyelv és irodalom	1,5			3	1		3	1		3	1		4	0,5		4	0,5	2	4	1	2
Matematika	1			3	0,5		3			3	0,5		3	0,5		3	1	2	3	1	2
Történelem	1,5			2	0,5		2	0,5		2	0,5		2	0,5		3	0,5	2	3	1	2
Állampolgári ismeretek							1												1		
Hittan	2			2			2			2			2			2		1	2		1
Első élő idegen nyelv	18			5			5			5			5			4		2	4		2
Második idegen nyelv										3			3			3			3	1	
Fizika				1			2			2			3					1-2			1-2
Kémia				1			2			1			2					1-2			1-2
Biológia				2			1			3			2	0,5				1-2			1-2
Földrajz				2			1	0,5		2			1					1-2			1-2
Természettudomány (nem volt)																	2				
Ének-zene				1			1			1			1					1			1
Vizuális kultúra				1			1			1			1					1			1
Művészetek (közül választható)																1					
Mozgókép. kult. és médiaism.																			1		

	7Ny			7			8			9			10			11			12		
Óratípusok/Tantárgyak	K	Sz	V	K	Sz	V	K	Sz	V	K	Sz	V	K	Sz	V	K	Kö t	V*	K	Kö t	V*
Digitális kultúra (informatika volt)	3	1		1			1			2			1			2		1-2			1-2
Technika és tervezés (Életvitel volt)				1																	
Testnevelés	5			5			5			5			5			5		1-2	5		1-2
Osztályfőnöki		1		1			1			1			1			1			1		
Kötött célú órakeret (ér. tárgyhoz rendelhető)																	(4)			(4)	
Összesen:	34			33			33			38			38			32-36			31-36		
Kötelező alapóraszám:	30			28			28			32			32			30			29		
Szabadon tervezhető:*	2			2			2			2			2			4*			5*		
Hittan többlet (Nkt. 6)	2			1			1			2			2			2			2		
Emelt szint többlet				2			2			2			2								
Felhasznált órakeret:	34			33			33			38			38			36			36		

*11. és 12. évfolyamon a középszintű érettségihez 1, az emelt szintű érettségihez 2 óra választható a megjelölt tantárgyakból (összesen max. 4, ill. 5 óra)

5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei:

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozáshoz, amelyeket az oktatásért felelős miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.
A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.
- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket az előző tanév vége előtt tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének!
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- Az iskola törekszik arra, hogy a részére megállapított költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból nyomtatott és digitális taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a tanulók az oktatáshoz kapcsolódó tevékenységekben ingyenesen használhatják.
- Alsó és felső tagozaton, évfolyam szinten olyan tankönyvekből tanítunk, amelyek egymásra épülnek az egységesség elvét szem előtt tartva: Az emelt szintű, emelt óraszámú oktatás magasabb követelményeihez alkalmazkodó taneszközöket választ.

6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Célok, feladatok

Legfőbb céljaink:

- A nemzeti műveltség kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése.
- A tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése.
- Az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása.
- A nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.
- A családdal együttműködve keresztény cselekvő elkötelezettségre nevelés az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt.
- A harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességek fejlesztése.
- A tanulók római katolikus szellemű nevelése, a hit, műveltség és a mindennapi élet összhangjának megteremtése.

Az alapfokú nevelés-oktatás Az alapképességek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is.

Az általános iskola együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra.

Nevelési-oktatási tevékenységével az általános iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik. Fejlesztő célú

képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel készíti fel tanulóit arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítja a tanulóknál az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

A hatévfolyamos gimnázium első két évfolyama épít a felső tagozatos szakasz 5–6. évfolyamon folyó nevelő-oktató munkájára, amelynek során az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. A 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése. A 9–12. évfolyamon az iskola nevelési-oktatói tevékenységével tovább fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékoztatói képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez elengedhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

6.1 Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodásának szintje eleinte konvencionális, rendre és fegyelemre törekszik, belátja, hogy teljesíteni kell az elvállalt kötelességeket. A szabályokat minden körülmények között be kell tartani, kivéve az olyan szélsőséges eseteket, amikor azok más társadalmi kötelezettségekkel kerülnek konfliktusba. A szakasz második felében a tanuló erkölcsi gondolkodása posztkonvencionálissá válik, vagyis belátja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja. Tudatosul benne, hogy az emberek különböző értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy része viszonylagos. A tanuló megérti a normakövetés fontosságát.

A 9. évfolyamtól a tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezéseket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Érti az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását. Képes értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat értékkonfliktusok kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait, valamint több, az ünnepkörökhöz köthető magyar hagyományt. Egyre rendszeresebben részt vesz szűkebb közösségében nemzeti hagyományaink ápolásában, megismer ezekhez kapcsolódó

műalkotásokat. Annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, megismeri azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait. Fel tud sorolni néhány, lakókörnyezetére jellemző sajátosságot, megismeri a hungarikum fogalmát. Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja.

Kialakul benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való kötődés igénye. Egyre nyitottabb más népek kultúrája iránt, ismeri, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek. Ismerkedik egy-egy magyarországi nemzetiség, kisebbség kultúrájával. Ismeri az általa tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrájának egy-egy jelentős vonását. A tanulóban kialakul egy kép az európai kultúra értékeiről, és ismer ennek megőrzéséért munkálkodó intézményeket, programokat.

A gimnáziumi szakasz végére a tanuló képes elhelyezni a magyarság kultúráját európai kontextusban. Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismeri a magyar, illetve magyar származású Nobel-díjasokat, munkásságuk legkiemelkedőbb eredményeit. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival. Részt vesz a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben. Ismeri a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, van tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról, ismer ilyen témájú folklór- és műalkotásokat. Képes felidézni népi kultúránk néhány jelentős elemét, jellemzőjét. Értékeli a helytörténeti ismeretek fontosságát, ismeri lakóhelye és iskolája helytörténetének, kulturális és természeti örökségének főbb értékeit. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait. Tájékozódásukhoz kötve is ismer hungarikumokat. A hagyományos (népi) életmód, szokások megismerésén keresztül értékeli ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét. Felismeri az egyetemes emberi örökség és az európai kultúra kiemelkedő eredményeit, az ennek megőrzésén munkálkodó szervezeteket, a nemzetközi összefogás jelentőségét.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló törekszik a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Nyitottá válik a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét.

Megismerkedik az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Részt vesz olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

A gimnáziumi szakasz második felében a tanuló megérti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelelességeit.

Gyakorolja jogait és kötelelességeit szűkebb környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a jó együttműködésre az együttélésben. Képes a helyi közösségekkel való együttműködésre, ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit. Érzékennyé válik a helyi közösségek problémái iránt, és ismer beavatkozási lehetőségeket ezek megoldás keresési folyamataiba. Tisztában van a civil társadalmi aktivitás értékével, jelentőségével.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanuló megfelelő szókinccsel rendelkezik érzelmi árnyalatok kifejezésére, képes dicsérni, és egyre több tulajdonságot meg tud nevezni. Megismeri az önmegfigyelés jelentőségét, vagyis cselekedetei, reakciói, viselkedése alapján véleményt tud mondani önmagáról, ismeri a stressz és stresszkezelés lényegét. Képes különbséget tenni a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, be tud kapcsolódni különböző kisközösségekbe. Kialakul benne a személyiségének megfelelő humánus magatartás az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében, képes elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit. Több szempontból is rálát egy vitás helyzetre, konfliktusra, képes vitatkozni. Felismeri társadalmi szerepeit (férfi-nő, gyerek-szülő, diák-tanár). Képes felismerni bizonyos előítéletes magatartásformákat és a sztereotípiák megnyilvánulásait.

Gimnáziumi tanulmányai végére a tanuló képes különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. Tudatosítja, hogy az önismeret természetes szükségleteink közé tartozik, és próbál ismeretet szerezni arról, milyen eszközök állnak rendelkezésünkre, hogy megismerjük, megmagyarázzuk önmagunkat. Tisztában van azzal, hogyan aknázhathatja ki saját erőforrásait a mindennapi életben, és hogyan létesíthet, tarthat fenn kiegyensúlyozott társas kapcsolatokat. Rendelkezik a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemzi a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben.

A családi életre nevelés

A tanuló képes felismerni és megfogalmazni családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálja és elvégzi a rá háruló feladatokat. Tisztában van a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyományaival. Felismeri a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tud kérni. A szakasz végére a tanuló értéknek tekinti a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot. Tisztában van azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és érti az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Tud a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről, ismeri a művi terhesség megszakítás lelki és fizikai veszélyeit. A tanuló alkalmazás szinten ismeri a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

Gimnáziumi tanulmányai végére a tanuló tisztában van azzal, hogy az ember magatartását szocializációja, társas környezete hogyan befolyásolja. Tudatosan készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság-takarékoskodás alapvető technikáit. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait,

jelentőségét. Értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló fel tudja sorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát. Ismeri a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat, a személyes higiéné ápolásának módjait, majd megtanulja tudatosan ápolni személyes higiénéjét. Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt. A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekszik olyan kikapcsolódást, hobbit találni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Ismeri az aktív pihenés fogalmát, meg tud nevezni aktív pihenési formákat. Tisztában van a feltöltődés és kikapcsolódás jelentőségével. Tudatosan figyel testi egészségére, képes szervezetének jelzéseit szavakkal is kifejezni. Ismer és alkalmaz stresszoldási technikákat, tisztában van a nem megfelelő stresszoldás következményeivel, ennek kockázataival (különösen az alkohol, a dohányzás és a drogok használatának veszélyeivel), és tudatosan kerüli ezeket. Ismeri a stressz okozta ártalmakat, a civilizációs betegségeket és ezek megelőzésének módját.

Gimnáziumi tanulmányainak végére a tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Képes egészséges étrend összeállítására, ismeri a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Képes stressz oldó módszereket alkalmazni, választani. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó beteg tájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a beteg jogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, ismeri ezek alapvető hatásmechanizmusát, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttéléstről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is.

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyre több helyzetben képes

felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóban kifejlődnek a környezet harmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások, mozgósítható a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre. Érti a mennyiségi és minőségi változás, fejlődés fogalmát, valamint, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Egyre érzékenyebbé válik környezete állapota iránt, képes annak változását elemi szinten értékelni. Felismeri a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerüli ezeket. Képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Nem hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Érzékenyvé válik az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismeri ezek gyakorlati technikáit. Érti a fenntarthatóság fogalmát.

A középiskola második szakaszának végére a tanuló érti a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit, képes az ezzel kapcsolatos különböző szakpolitikák, törekvések és folyamatok egyes hatásainak megértésére. Konkrét példákon keresztül érti, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) globális problémákkal. Érti, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát, és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Érti a hagyományok szerepét a harmonikus és fenntartható életvitel megalapozásában. A tanuló képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Ismeri egyes hazai és nemzetközi szervezetek, intézmények fenntarthatósággal kapcsolatos munkáját.

Pályaorientáció

A tanuló képes megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, és felismeri, hogy érdeklődési körét, motivációját, saját adottságait mely szakmákban tudná hasznosítani. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a továbbtanulással, a választható iskolákkal, életutakkal kapcsolatban. Ismeri az élethosszig tartó tanulás fogalmát. Tud célokat kitűzni és jövőképet felállítani. Van önkritikája, képes különbséget tenni a társas befolyásolás és saját elképzelése között. Érti a tanulás és a karriercél elérésének összefüggéseit.

A gimnázium végére tudatosul a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Reális ismeretekkel rendelkezik saját képességeiről, adottságairól tervezett szakmájával, hivatásával összefüggésben, továbbá munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit,

végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló történelmi ismeretei alapján felismeri a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismeri az unió közös fizetési eszközét, belátja, hogy az egyes országok eltérő mértékben és szerepben kapcsolódnak be a világgazdaság folyamatiba. Érzékeli az anyagi és kapcsolati tőke szerepét és értékét saját életében. Érzékeli, hogy mi a fenntartható gazdaság és hogyan valósítható ez meg globális és lokális szinten. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban. Képes összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és felismer néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között.

A gimnáziumi szakaszban a tanuló rendelkezik ismeretekkel az euroövezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében. Törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Felismeri, hogy az egyén életútját a külső tényezők, hatások is nagymértékben befolyásolják, alakítják, melyek végig jelen vannak az emberi élet során. Érti a gazdasági folyamatok összefüggéseit különböző globális problémákkal is. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja. Kellő ismerettel rendelkezik pénzügyi szabályokkal, banki tranzakciókkal és fogyasztóvédelmi jogokkal kapcsolatosan.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló hatékonyan tud keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd képessé válik elektronikus gyűjtőmunkát végezni. Tisztában van a videojátékok használatának helyes mértékével. Egyre inkább tisztában van a közösségi oldalak, valamint a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeivel. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik. Odafigyel arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat. Kialakulóban van kritikai érzéke a médiatartalmak hitelességét illetően.

A gimnáziumi szakaszban a tanuló egyre tudatosabban választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

A tanulás tanítása

A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását.

Pedagógusaink kihasználják a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segítik a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást.

Az iskola lehetővé teszi szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását a nevelés-oktatás során (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).

A tanárok együttműködnek más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségeket biztosít.

Az iskola biztosítja a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatást a különleges bánásmódot igénylő tanulók számára.

A tanuló megismer olyan alapvető, tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelviileg szabatosan indokolni. A tanuló megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

A középiskola végére a tanuló megtanul jegyzetelni, rendszeresen használja az önálló, áttekinthető, lényegkiemelő jegyzetelési technikát hallott vagy olvasott szöveg alapján. Tisztában van azzal, hogy a jegyzetelés alkotás, hogy a gondolkodás által a meglévő ismeretekből egy új gondolatot hozhat létre. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. Ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

6.2 Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikációs kompetenciák

A tanuló képes érzéseinek, gondolatainak, véleményének kifejezésére, adott szempont szerint újrafogalmazására, mások véleményének tömör reprodukálására. Képes ismert tartalmú szövegeket biztonságosan elolvasni, értelmező hangos olvasással. Képes hallott és olvasott szöveg lényegének felidézésére, megértésére, értelmezésére. Önállóan olvas nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes a

szövegelemzés alapvető eljárásainak önálló alkalmazására, különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Korosztályának megfelelő módon részt vesz az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Törekszik az olvasható és pontosan értelmezhető írásbeli kommunikációra. Elsajátítja a jegyzetelés alapjait. Képes rövidebb szövegek alkotására különböző szövegtípusokban és műfajokban. Képes rövidebb szövegek összegyűjtésére, rendezésére. Gyakorlott a helyesírási kézikönyvek használatában, törekszik a normakövető helyesírásra. Képes művek önálló befogadására és ennek szöveges interpretálására. Képes egyes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására.

Gimnáziumi tanulmányainak végére hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Felismeri és tudja értelmezni a szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegekben megjelenített üzenetrétegeket. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Képes a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyvhasználatra. Képes az anyanyelvhez és az idegen nyelvhez kötődő sajátosságok összevetésére az általános nyelvészeti ismereteinek felhasználásával. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikációs kompetenciák

A tanuló felfedezi, megérti és alkalmazza a nyelvet vezérlő különböző szintű szabályokat, ami tudatosabbá és gyorsabbá teszi a nyelvtanulást. A beszédkészség és a hallott szöveg értése mellett törekszik a célnyelvi olvasásra és írásra is. Felfedezi a nyelvtanulás és a célnyelvi kultúra fontosságát. Próbálkozik önálló nyelvtanulási stratégiák alkalmazásával, és elindul a tudatos nyelvtanulás és az önálló nyelvhasználat útján. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

A középiskola második felében a tanuló egyre inkább képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet, és törekszik a célnyelvi kultúra megismerésére. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni, képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Törekszik arra, hogy egy második (esetlegesen egy harmadik) idegen nyelven is képes legyen az alapszintű kommunikációra, így teljesíti a többnyelvűség igényét. Valós élethelyzetekben is tudja használni a nyelvet a produktív készségek (írás és beszéd) alkalmazásával is. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

Matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. A tanuló felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. A tanuló képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. A tanuló képessé válik konkrét tapasztalatok alapján az általánosításra, matematikai problémák megvitatása esetén is érvek, cáfolatok megfogalmazására, egyes állításainak bizonyítására.

Középiskolai tanulmányainak végére a tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analizáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

Természettudományos gondolkodás kompetenciái

A tanuló már képes felismerni a természet működési alapelveit, illetve az egyszerűbb technológiai folyamatokat és azok kapcsolatait. Egyre önállóan használja, illetve alkalmazza az alapvető tudományos fogalmakat és módszereket problémák megoldása során. Tudása és megfigyelési képességei fejlődésének köszönhetően tanári irányítás mellett, de mind önállóan hajt végre kísérleteket, megfigyeléseket, amelynek eredményeit értelmezni is tudja. Technikai ismereteit és kompetenciáit kezdetben még irányítással, majd egyre önállóan alkalmazza az iskolai és iskolán kívüli környezetben. Felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt káros hatásait, belátja, hogy erőforrásaink döntően végesek, és ezeket körültekintően, takarékosan kell hasznosítanunk. Nyitottá válik a környezettudatos gondolkodás és cselekvés iránt, képes környezettudatos döntések meghozatalára.

A tanuló középiskolai tanulmányainak végén ismeretei birtokában megérti a természettudományos-technikai eredmények alkalmazásának szerepét a társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatok, jelenségek formálódásában. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Bővülő ismeretei segítségével, illetve a megfelelő módszerek, algoritmusok kiválasztásával és alkalmazásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait, felismeri a folyamatok közötti összefüggéseket. Természettudományos tanulmányai végére a tanuló képessé válik arra is, hogy bizonyos feltételek mellett megfogalmazza a természeti-környezeti folyamatok várható kimenetelét. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. A tanuló képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar is cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

Digitális kompetenciák

A tanuló mind motiváltabbá válik az IKT - eszközök használata iránt. Képes alapvető számítógépes alkalmazásokat (szövegszerkesztés, adatkezelés) felhasználni a tanórai és a tanórán kívüli tanulási tevékenységek során, illetve a hétköznapi életben. Egyre nagyobb biztonsággal és mind önállóbban képes felhasználni a számítógép és az internet által biztosított információkat, akár megadott szempontok szerinti gyűjtőmunkában is. A megszerzett információkból irányítással, majd egyre önállóbban képes összeállítani prezentációkat, beszámolókat. Ismeri az elektronikus kommunikáció (e-mail, közösségi portálok) nyújtotta lehetőségeket és használja is ezeket. Felismeri az elektronikus kommunikációban rejlő veszélyeket és törekszik ezek elkerülésére. Látja a valós és a virtuális kapcsolatok közötti különbségeket, kellő óvatossággal kezeli a világhálóról származó tartalmakat és maga is felelősséggel viszonyul a világháló használóihoz.

A gimnázium második szakaszában a tanuló képessé válik a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információ megosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének megfelelő együttműködő hálózatokban a tanulás, a művészetek és a kutatás terén. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában. Kialakul a tanulóban az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magatartás, elfogadja és betartja a kommunikáció és az információ felhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során.

Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló nyitott más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, megérti és elfogadja a kulturális sokszínűséget. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

A gimnáziumi tanulmányok végére a tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösségét, a társadalmat érintő kérdésekben. Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó

döntéshelyzetek megismerésére. Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Ismert élethelyzetekben a tanuló képes mérlegelni, döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Képes a korának megfelelő élethelyzetekben felismerni a számára kedvező lehetőségeket és élni azokkal. Terveket készít céljai megvalósításához, és – esetenként segítséggel – meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. Céljai elérésében motivált és kitartó.

A középiskola második felében a tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával. Képes történetek, érzések, élmények feldolgozására különböző dramatikus, zenei, tánc- és mozgástechnikai, továbbá képzőművészeti elemek alkalmazásával. Alakulóban van önálló ízlése, és ez megnyilvánul közvetlen környezete, használati tárgyai kiválasztásában, alakításában is.

A középiskola második felében a tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események önálló feldolgozására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére, ennek során a művekben megjelenített témák, élethelyzetek, motívumok,

formai megoldások közötti kapcsolódási pontokat azonosítani, többféle értelmezési kontextusban elhelyezni. Képes képi, plasztikai, zenei és dramatikus megjelenítésre. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

A tanulás kompetenciái

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz tud írni, olvasni, számolni, továbbá nem idegenek számára az IKT eszközök. A pedagógusok alkalmazzák a digitális technológiával támogatott oktatási módszereket. A tanuló képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, törekszik arra, hogy saját tanulását megszervezze. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív. A tanuló egyre tudatosabban kezeli a saját tanulási stratégiáit, egyre gyakorlottabb abban, hogy felismerje készségeinek erős és gyenge pontjait, és hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A tanuló a középiskola második szakaszában megtanulja saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését. Különösen igaz ez a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához c. dokumentumban foglaltakat. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A fentiekre vonatkozó konkrét javaslatokat minden fogyatékosági területre vonatkozóan az Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához [2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 5. § (8) bekezdés] tartalmazza. Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

7. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvényben meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással is helyettesíthet, vagy - a tanuló kérelme alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel. Az iskola a kötelező tanórai foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés szervezéséről.
- Az iskolai sportkör feladatait – az iskolával kötött megállapodás alapján – az iskolában működő diáksport egyesület is elláthatja. Ebben az esetben az iskolai sportköri foglalkozások megszervezéséhez – sportágak és tevékenységi formák szerint létrehozott iskolai csoportonként – hetente legalább kétszer negyvenöt percet biztosít a feladatot ellátó. A sportköri foglalkozásokat a testnevelő tanárok mellett, szükség esetén vagy különleges sportágban olyan szakedző vagy szakember is vezetheti, aki a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló külön jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkezik.

8. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

8.1 Választható és kötelezően választandó tantárgyak

A választható és kötelezően választandó tantárgyakat az egyes iskolatípusok részletes helyi tanterve, óraterve tartalmazza.

Választható tantárgy az első idegen nyelv, mely általános iskolában a 3. évfolyamtól, gimnáziumban a 7. illetve 9. évfolyamtól kezdődően felmenő rendszerben kötelező. A hatévfolyamos gimnázium nyelvi előkészítő évfolyamán a tantárgy választása a jelentkezéssel történik. A tanuló az iskola által a felvételi tájékoztatóban szereplő idegen nyelvek közül választhat.

Az idegen nyelvek választhatóságát a tárgyi és személyi feltételek függvényében a nyelvi munkaközösség véleményének figyelembe vétele után az igazgató határozza meg.

A választható érettségi felkészítő tantárgyak 11-12. évfolyamon lehetővé teszik a felkészülést a kétszintű érettségi vizsgákra.

A csoportbontásban oktatott tantárgyaknál a csoportbeosztás elveit az adott tantárgy szakmai munkaközössége dolgozza ki, az igazgató hagyja jóvá. A konkrét beosztásról tanévenként, az osztályban az adott tantárgyat tanító tanárok javaslata alapján az igazgató dönt, és a fenntartó hagyja jóvá.

Eljárási rend:

- Minden tanév februárjában felmérjük a tantárgyválasztási igényeket, ezzel egy időben szakmai egyeztetést tartunk a munkaközösség-vezetőkkel.
- Figyelembe vesszük az adott évfolyam lehetőségeit, a tanulócsoportok kialakításakor 13-15 fős létszám elérésére törekszünk..
- Március végéig közzé tesszük az igazgató által véglegesített tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyek közül a tanuló választhat
- A tájékoztatónak tartalmaznia kell a választható tantárgyakat, meg kell határozni a felkészítés szintjeit, és lehetőség szerint az egyes tantárgyakat oktató pedagógus nevét.
- Ezt követően a tanulónak döntenie kell a választásról. Írásban kell nyilatkoznia arról, hogy a nem kötelező tárgyak közül melyik tantárgyat választja. A nyilatkozat kitöltésével vállalja, hogy döntése legalább 1 tanévre szól, azt csak a tanév végén, vagy kivételes esetben igazgatói engedéllyel módosíthatja.
- Kiskorú tanuló esetében a választási jogot a szülő gyakorolja, 14 év fölött a tanuló a szülővel közösen dönt.

8.2 A pedagógusválasztás lehetősége

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

8.3 Az egyes érettségi vizsgatárgyak választhatósága

A szabadon választható tantárgyak, foglalkozások kínálatát a tanulókkal és a szülőkkel is meg kell ismertetni. A tanuló jelentkezését a szülő írásban is megerősíti. A jelentkezés elfogadása után egy tanév időtartamára a foglalkozások látogatása kötelező.

A gimnázium 11. és 12. évfolyamán választható kétszintű érettségi felkészítő foglalkozások köre:

Emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő foglalkozások (heti 2 óra):

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- első idegen nyelv
- digitális kultúra
- biológia
- fizika
- kémia
- földrajz
- testnevelés

Középszintű érettségi vizsgára felkészítő foglalkozások (heti 1 óra):

- biológia
- fizika
- kémia
- földrajz
- testnevelés
- ének-zene
- vizuális kultúra
- digitális kultúra
- hittan

8.4. Középszintű érettségi vizsga témakörei

Magyar nyelv és irodalom

Szövegértés

Információk feldolgozása és megítélése

Szépirodalmi és nem irodalmi szövegek értelmezése

Szövegalkotás

Írásbeli kifejezőképesség

Beszéd, szóbeli szövegalkotás

Fogalmi műveltség

Fogalomismeret, fogalomhasználat

Témakörök

1. Magyar nyelv

- 1.1. Ember és nyelv
- 1.2. Kommunikáció
- 1.3. A magyar nyelv története
- 1.4. Nyelv és társadalom
- 1.5. A nyelvi szintek
- 1.6. A szöveg
- 1.7. A retorika alapjai
- 1.8. Stílus és jelentés

2. Irodalom

- 2.1. Szerző, művek
 - 2.1.1. Életművek a magyar irodalomból
 - 2.1.2. Portrék
 - 2.1.3. Látásmódok
 - 2.1.4. A kortárs irodalomból
 - 2.1.5. Világirodalom
 - 2.1.6. Színház és dráma
 - 2.1.7. Az irodalom határterületei
 - 2.1.8. Regionális kultúra
- 2.2. Értelmezési szintek, megközelítések
 - 2.2.1. Témák, motívumok
 - 2.2.2. Műfajok, poétika
 - 2.2.3. Korszakok, stílustörténet

Biológia

1. Bevezetés a biológiába

A biológia tudománya
Fizikai, kémiai alapismeretek

2. Egyed alatti szerveződési szint

Szervetlen és szerves alkotóelemek:

Elemek, ionok
Szervetlen molekulák
Lipidek
Szénhidrátok
Fehérjék
Nukleinsavak, nukleotidok
Az anyagcsere folyamatai:
Felépítés és lebontás kapcsolata
Felépítő folyamatok
Lebontó folyamatok
Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

3. Az egyed szerveződési szintje

Nem sejtrendszerek:
Vírusok
Önálló sejtek:

Baktériumok
Egysejtű eukarióták
Többsejtűség
Gombák, növények, állatok elkülönülése
Sejtfonalak
Teleptest és álszövet
Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
Viselkedés

4. Az emberi szervezet

Homeosztázis
Kültakaró
A mozgás
A táplálkozás
A légzés
Az anyagszállítás
A kiválasztás
A szabályozás
Az idegrendszer általános jellemzése
Az emberi magatartás biológiai-
A pszichológiai alapjai
Hormonrendszer, hormonális működések
Immunrendszer, immunitás
Szaporodás és egyedfejlődés

5. Egyed feletti szerveződési szintek

Populáció
Életközösségek (élőhely típusok)
Bioszféra, globális folyamatok
Ökoszisztéma
Környezet- és természetvédelem

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

Molekuláris genetika
Mendeli genetika
Populációgenetika és evolúciós folyamatok
A bioszféra evolúciója

Ének – zene

1. Éneklés és zenetörténet

Népzene
Műzene
Középkor
Reneszánsz
Barokk
Bécsi klasszika
Romantika
Századforduló
XX. századi és kortárs zene

2. Zenefelismerés

Népzene
Reneszánsz
Barokk
Bécsi klasszika
Romantika
Századforduló
XX. századi és kortárs zene

3. Dallamátírás

Fizika

1. Mechanika

A dinamika törvényei
Mozgások
Munka és energia

2. Hőtan, termodinamika

Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly
Hőtágulás
Összefüggés a gázok állapotjelzői között
A kinetikus gázmodell
Termikus és mechanikai kölcsönhatások
Halmazállapot-változások
A termodinamika II. főtétele

3. Elektromágnesség

Elektrosztatika
Az egyenáram
Magnetosztatika.
Egyenáram mágneses mezője
Az elektromágneses indukció
A váltakozó áram
Elektromágneses hullámok
A fény

4. Atomfizika, magfizika

Az anyag szerkezete
Az atom szerkezete
A kvantumfizika elemei
Az atommagban lejátszódó jelenségek
Sugárvédelem

5. Gravitáció, csillagászat

Gravitáció
A csillagászat elemeiből

6. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

Személyiségek
Elméletek, felfedezések, találmányok

Földrajz

1. Térképi ismeretek

2. Kozmikus környezetünk

- 3. A geoszférák földrajza**
 - A kőzetburok
 - A levegőburok
 - A vízburok
 - A talaj
- 4. A földrajzi övezetesség**
- 5. Népeség- és településföldrajz**
- 6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe**
 - A világgazdaság
 - A gazdasági ágazatok
- 7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok**
- 8. Magyarország földrajza**
- 9. Európa regionális földrajza**
- 10. Az Európán kívüli földrészek földrajza**
- 11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai**

Idegen nyelv

- 1. Személyes vonatkozások, család**
- 2. Ember és társadalom**
- 3. Környezetünk**
- 4. Az iskola**
- 5. A munka világa**
- 6. Életmód**
- 7. Szabadidő, művelődés, szórakozás**
- 8. Utazás, turizmus**
- 9. Tudomány és technika**

Digitális kultúra

- 1. Információs társadalom**
 - Információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban
 - Közhasznú magyar információs adatbázisok
 - Jogi és etikai ismeretek
 - Információs és kommunikációs technológiák a társadalomban
- 2. Informatikai alapismeretek - hardver**
 - A számítógépek felépítése, funkcionális egységei, azok főbb jellemzői
 - A számítógép üzembe helyezése
- 3. Informatikai alapismeretek - szoftver**
 - Az operációs rendszer és főbb feladatai
 - Az adatkezelés szoftver és hardver eszközei
 - Állományok típusai
 - Hálózatok működésének alapelvei, felhasználási területei
- 4. Szövegszerkesztés**
 - Szövegszerkesztő program kezelése
 - Szövegszerkesztési alapfogalmak
 - Szövegjavítási funkciók
 - Táblázatok, grafikák a szövegben

5. Táblázatkezelés

- A táblázatkezelő használata.
- Táblázatok felépítése
- Adatok a táblázatokban
- Táblázatformázás
- Táblázatok, szövegek, diagramok
- Problémamegoldás táblázatkezelővel

6. Adatbázis-kezelés

- Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
- Adatbázis-kezelő program interaktív használata
- Alapvető adatbázis-kezelő műveletek
- Képernyő és nyomtatási formátumok

7. Információs hálózati szolgáltatások

- Kommunikáció az Interneten
- Weblapkészítés

8. Prezentáció és grafika

- Prezentáció
- Grafika

9. Könyvtárhasználat

- Könyvtárak
- Információkeresés

Kémia

1. Általános kémia

- Atomok és a belőlük származtatható ionok
- Molekulák és összetett ionok
- Halmazok
- A kémiai reakciók
- A kémiai reakciók jelölése
- Termokémia
- Reakciókinetika
- Kémiai egyensúly
- Reakciótípusok
- Protonátmenettel járó reakciók
- Elektronátmenettel járó reakciók
- A kémiai reakciók és az elektromos energia kölcsönhatása
- Tudománytörténet

2. Szervetlen kémia

- Az elemek és vegyületek szerkezete (az atom-, a molekula- és a halmaz-szerkezet kapcsolata)
- Az elemek és vegyületek fizikai tulajdonságai és ezek anyagszerkezeti értelmezése
- Az elemek és vegyületek kémiai sajátosságai
- Az elemek és vegyületek előfordulása
- Az elemek és vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása
- Az elemek és szervetlen vegyületek legfontosabb felhasználásai
- Az elemek és vegyületek jelentősége

Tudománytörténet

3. Szerves kémia

A szerves vegyületek szerkezete és csoportosításuk

A szerves vegyületek fizikai tulajdonságai

A szerves vegyületek kémiai sajátosságai

A szerves vegyületek előfordulása

A szerves vegyületek jelentősége

A szerves vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása

Tudománytörténet

4. Kémiai számítások

Általános követelmények

Az anyagmennyiség

Az Avogadro-törvény

Oldatok, elegyek (százalékos összetételek, koncentráció, oldhatóság stb.)

A képlettel és reakcióegyenlettel kapcsolatos számítások

Termokémia

Kémiai egyensúly, pH-számítás

Elektrokémia

Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

Halmazelmélet

Logika

Logikai műveletek

Fogalmak, tételek, Bizonyítások a matematikában

Kombinatorika

Gráfok

2. Számelmélet, algebra

Számfogalom

Számelmélet

Algebrai kifejezések, műveletek

Hatvány, gyök, logaritmus

Egyenletek, egyenlőtlenségek

3. Függvények, az analízis elemei

Függvények, függvények grafikonjai, függvénytranszformációk

Függvények jellemzése

Sorozatok

4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria

Alapfogalmak, pont-halmazok

Geometriai transzformációk

Síkgeometriai alakzatok

Háromszögek

Négyszögek

Sokszögek

Kör

Térbeli alakzatok

Kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás

Vektorok
Trigonometria
Koordináta-geometria

5. Valószínűség számítás, statisztika

Leíró statisztika
Valószínűség-számítás

Vizuális kultúra

1. Alkotás

Vizuális nyelv
Technikák
Ábrázolás, látványértelmezés
Formaértelmezés
Térértelmezés
Színértelmezés
Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás
Kompozíció
Érzelmek
Folyamat, mozgás, idő
Kép- és szöveg
Vizuális információ
Tárgyak és környezet

2. Befogadás

A megjelenítés sajátosságai
Vizuális nyelv
Térábrázolási módok
Vizuális minőségek
Látványértelmezés
Kontraszt, harmónia
Kontextus
Technikák
Vizuális kommunikáció
Vizuális információ
Tömegkommunikáció
Fotó, mozgókép
Tárgy- és környezetkultúra
Forma és funkció
Tervező folyamat
Népművészet
Kifejezés és képzőművészet
Művészeti ágak
Műfajok
Művészettörténeti korszakok, irányzatok
Stílusjegyek
Alkotások és alkotók
Műelemző módszerek
Mű és környezete

Testnevelés

1. Elméleti ismeretek

A magyar sportsikerek
A harmonikus testi fejlődés
Az egészséges életmód
Testi képességek
Gimnasztika
Atlétika
Torna
Ritmikus gimnasztika
Küzdősportok, önvédelem
Úszás
Testnevelés és sportjátékok
Természetben űzhető sportok

2. Gyakorlati ismeretek

Gimnasztika
Atlétika
Futások
Ugrások
Dobások
Torna
Talajtorna
Szekrényugrás
Felemáskorlát
Gerenda
Ritmikus gimnasztika
Gyűrű
Nyújtó
Korlát
Küzdősportok, önvédelem
Úszás
Testnevelés és sportjátékok
Kézilabda
Kosárlabda
Labdarúgás
Röplabda

Történelem

1. Az ókor és kultúrája
2. A középkor
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban
5. Magyarország a Habsburg Birodalomban
6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora
7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon

8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig
9. Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlá
10. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
11. A jelenkor
12. A mai magyar társadalom és életmód
13. Alapvető állampolgári ismeretek

Hittan

I. Ószövetség

Témakör: Az ószövetségi üdvtörténet a kezdetektől a próféták aranykoráig

Témakör: Az ószövetségi üdvtörténet a próféták aranykorától a hellenista korig

II. Újszövetség

Témakör: Krisztus misztériuma: Jézus születése és gyermekkora, személye, küldetése, tanítása, a Messiás közössége

Témakör: Krisztus misztériuma: a messiási csodák, a Messiás megváló szenvedése, halála és feltámadása, az első Pünkösöd – az egyház születése

III. Egyháztörténelem

Témakör: Az egyház történelme mint üdvtörténet az első század végétől a Trienti Zsinatig

Témakör: Az egyház történelme mint üdvtörténet a Trienti Zsinattól a II. Vatikáni Zsinatig

IV. Az üdvtörténet misztériumai a liturgiában (Dogmatika)

Témakör: Az üdvtörténet legfőbb misztériumaira emlékeztető liturgikus ünnepek és időszakok dogmatikája (liturgikus dogmatikája)

Témakör: Az üdvtörténet valamennyi misztériumát megjelenítő szentmise és a többi szentség

V. Az üdvtörténet erkölcsi tanulságai (Erkölcstan)

Témakör: Az ember mint erkölcsi lény – az erkölcsös élet útmutatója: a „törvény”

Témakör: Az erkölcsi halál és az erkölcsi feltámadás

VI. „A Messiás mint a népek világossága”

Vallás, világvallások, egyház, kinyilatkoztatás

Témakör: A vallás ténye és lehetősége. A Krisztus-esemény bizonyossága

Témakör: Az egyház és a kinyilatkoztatás

9. Erdei iskolai program

Erdei iskola szervezhető szorgalmi időben az alábbi feltételekkel:

- Az osztály szülői közössége vállalja a költségekből az utazás, szállás, ellátás költségeit
- A programban résztvevő osztály(ok) osztályfőnöke(i) által kidolgozott program, amely az éves munkaterv részét képezi

10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulók esélyegyenlőségét az intézmény a hatályos jogszabályokban meghatározott módon biztosítja

11. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

11.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

Alapelvek

Az értékelés legyen személyre szóló, reális, személyiségfejlesztő hatású, segítő szándékú, ösztönözzön a jobb munkavégzésre. Az értékelő törekedjen az objektivitásra.

A tanuló, tanár, az ellenőrzött ismerje az ellenőrzés célját, az értékelés szempontjait; a szummatív jellegű értékelések időpontját, az ellenőrzés jellegét, az értékelés szempontjait.

Az ellenőrzések a mindenkori jogszabályok betartásával történnek.

Az intézmény belső ellenőrzéseit a vezetők és középvezetők folyamatosan végzik

A külső, a fenntartó, egyéb ellenőrzésre jogosult szervvel az ellenőrzések, értékelések során együttműködik.

Az ellenőrzések megállapításait, az értékelést az érintetteknek joguk van megismerni. Az ellenőrzések, értékelések célja a jobb, hatékonyabb munkavégzés; jellemzője a segítő szándék

Az értékelés, ellenőrzés területei

Nevelőmunka

Oktatómunka

Az intézmény kapcsolatrendszere

Egyéb jogszabályokból következő ellenőrzések (munkavédelem, közegészségügy stb.)

Az ellenőrzés hatóköre

Az ellenőrzés hatóköre kiterjed az iskola tanulóira, a felnőttképzésben résztvevőkre; tanárookra, mindenkire, aki az intézményben munkát végez.

Az ellenőrzés, mérés, értékelés rendszere

A tanulók mérése

Oktatás

Belső mérések

1. évfolyam	Bemeneti mérés: készség, képesség mérés a tanév elején Testnevelés emelt szintű képzésre képességmérés
1 – 3. évfolyam	Évenként a szöveges értékelés mellett tudáspróba matematikából, magyarból (olvasás, írás, helyesírás, szóbeli vagy írásbeli szövegalkotás)
4. évfolyam	A 2. félévben az 1 – 4. évfolyam követelményei alapján tudásmérés matematikából és magyarból Az 5. évfolyamos emelt szintű idegen nyelvre történő

belépéshez tudásmérés, készség, képességmérés
(Bármely emelt szintre történő későbbi belépéshez tudás,
készség és képességmérés szükséges)

6. évfolyam	Tudásszint mérés magyarból és matematikából
8. évfolyam	Tudásszint mérés magyarból és matematikából és egy a tanév rendjében meghatározott másik tantárgyból.
A gimnáziumi belépő évfolyamokon (7. illetve 9. évfolyam)	Alapkészségek bemeneti mérése
10. évfolyam év vége	Ha nincs központi mérés, az alapkészségek helyi mérése

Külső, központi mérések, ellenőrzések

- A) A tanév rendjében meghatározott központi kötelező mérések
- B) Érettségi vizsga
- C) Iskolarendszeren kívüli képzés vizsgái
- D) Testnevelésből a törvényekben, jogszabályokban meghatározott mérések

Nevelés

Neveltségi szint mérések

2. évfolyam első félévében

6. évfolyam második félévében

8. évfolyam második félévében az általános iskolai tagozaton

A képzési helyet változtatóknál (7. illetve 9. évfolyamon) az első félévben

11. évfolyamon a gimnáziumi tagozaton

A tanárok munkájának, az oktatás – nevelés területeinek ellenőrzése

Az oktatás-nevelés területének ellenőrzése az éves munkatervben elfogadottak alapján történik

A tanárok értékelésének elemei

- Óralátogatás
- Az oktató - nevelőmunka eredményessége, hatékonysága
- Szülői, tanulói vélemény
- Önértékelés
- Szakértői értékelés szükség szerint
- A munkaközösség véleménye
- Az iskola életében való részvétel (nevelő tevékenység, kollegialitás, tanórán kívüli tevékenységek, az iskola érdekeinek képviselése)
- a pedagógus életpálya modell szakaszaiból következő minősítések

Adott szakterület értékelése

Évente minimum egy szakterület ellenőrzése, értékelése az éves munkatervben tervezettek alapján.

11.2 Az értékelés rendszeressége és formái

A tanuló osztályzatait tanév közben évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy tanulmányok alatti vizsga alapján kell megállapítani.

Az 1. osztálytól 2. évfolyam félévéig szöveges értékelés alkalmazott a többi évfolyamon a félévi és év végi értékelés osztályzattal történik (1 -5). Szorgalmi időben 2. évfolyamtól a tanulók értékelése érdemjeggyel történik.

A pedagógus feladatai:

- Jól megismeri a szaktárgy tantervi követelményeit, és képes saját követelményeit ezek figyelembevételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körülhatárolni, következetesen alkalmazni.
- Céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választja meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket.
- A szaktárgy ismereteit és speciális kompetenciáit mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő teszteket) készít.
- A tanulás támogatása érdekében az órákon törekszik a folyamatos visszajelzésre.
- Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, tárgyyszerűek
Önállóan képes a tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat elemezni, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használni, szükség esetén gyakorlatát módosítani.

11.3 Iskolai írásbeli feladatok értékelése

Formája

- a) Egy tananyag számonkérése esszé vagy teszt formában
Egy fejezet számonkérése teszt formában vagy az átfogó, rendszerező ismereteket kívánó esszé formában
Egy félévet, tanévet lezáró ismeretek számonkérése feladatlap, teszt, esszé formában
- b) Munkaközösségek által összeállított felmérések
Az emelt szintre történő belépéshez szükséges ismeretek, készségek, képességek mérésére szolgáló feladatlapok, tesztek
- c) Javító, pótló, szintemelő, különbözeti vizsgák tesztjei
- d) Állami vizsgák (érettségi, szakmai)
- e) A tanév rendjében meghatározott, a miniszter által elrendelt központi mérések
- f) A felnőttképzésben a számonkérés (beszámoló, vizsga) teljes vizsga vagy vizsgarész.

Rendje

- a) Az értékelés szempontjait, a pontozás, % átváltási határait, a javítás határidejét a tanárnak a tanulókkal az írásbeli megkezdése előtt közölni kell.

- b) Az értékelésnek összhangban kell állnia az évfolyamra, iskolatípusra előírt, a jogszabályokban, a helyi tantervben meghatározott követelményekkel.
- c) Az elért eredményekről, az értékelésről a tanulókat és szüleiket a felmérést, vizsgát szervező köteles tájékoztatni.
- d) Az egy osztályt, csoportot érintő feladatlapot, tesztet, esszékérdést a szaktanár állítja össze, javítja és értékeli.
- e) Az illetékes munkaközösség állítja össze az emelt szintre történő belépés készség, képesség, tantárgyi ismeret feladatlapját; az értékelési rendszerben meghatározott mérések lapjait. (A munkaközösség tehet javaslatot az esetlegesen a külső mérőeszközök vásárlására is)
- f) A munkaközösség dolgozza ki az általa összeállított feladatlap javítókulcsát, kijelöli a javító tanárokat, elvégzi az értékelést. Az emelt szintre történő belépéshez javaslatot készít az igazgató számára.
- g) Felkérésre összeállítják, javítják az osztályozó, javító, pótló, különbözeti és pótvizsgák feladatlapjait.
- h) Az osztályozó, javító, pótló, különbözeti és pótvizsgák megszervezése (vizsgabizottság kijelölése, vizsgázók értesítése, vizsgaszervezés) az iskola igazgatójának feladata. Ő jelöli ki a feladatlapot készítő munkaközösségeket is.
- i) Az állami vizsgákat a hatályos jogszabályok, az ECDL és BME nyelvvizsga esetében a szerződés szerint kell végrehajtani
- j) A kötelező mérések végrehajtása a központi utasítás szerint történik
- k) A tanulmányok alatti vizsga a tanév rendjébe illesztett vizsgarend alapján szerveződik. A feladatot, a javítási útmutatót, az értékelési szempontokat, az értékelés módját, a minősítést a tanár jelöli ki a programban, a vizsgakövetelményekben előírtak alapján

Korlátozó intézkedések

Az egy tananyag írásbeli számonkérését nem kell bejelenteni.

Az ettől nagyobb egységet átfogó ellenőrzést, számonkérést egy héttel korábban be kell jelenteni az érintett csoportnak, illetve az osztályfőnöknek.

Egy napon bejelentési kötelezettséggel terhelt számonkérésből egy osztályban 2 db lehet. E tény az osztályfőnök koordinálja.

11.4 Szóbeli értékelés

A tanulók szóbeli feleleteit az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szövegesen kell értékelni.

Ettől felfelé a tanuló teljesítményét jeggyel értékeljük, de rövid szóbeli értékelést is kap a tanuló

Az idegen nyelvi előkészítő évfolyamon 3 havonta rövid szöveges értékelést is kap a tanuló és szülője a tanult idegen nyelvből.

11.5 A továbbhaladás

A tanulók továbbhaladásáról az osztályozó értekezlet dönt. A követelményeket a helyi tanterv tantárgyanként tartalmazza.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, e tantárgy követelményeit teljesítette, a tanórák látogatása számára nem kötelező.

11.6 Tantárgyak, tananyagok köre, ahol a tanuló teljesítményét nem kell értékelni

A tanuló teljesítményt nem értékeljük osztályzattal az **osztályfőnöki** órák keretében feldolgozott témákból: pályaválasztási ismeretek, közlekedési ismeretek, fogyasztóvédelmi ismeretek, életvezetési ismeretek stb.

Az ismeretek célja a mindennapi élet területére praktikus ismeretek nyújtása, az általános tájékozottság növelése.

A **szakkörön** elsajátított ismeretek körét nem értékeljük.

Célunk a megszerzett ismeretek hasznosíthatóságának tudatosításával a feladattudat növelése, az önálló ismeretszerzésre való törekvés hangsúlyozása.

12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A tanuló az életkori sajátosságoknak megfelelő mennyiségű és minőségű otthoni feladatot kapjon. A kötelező házi feladatoknál a legfontosabb didaktikai feladat a gyakorlás, a bevésés legyen.

Az elvégzendő feladatok megoldása a tanuló önálló, egyéni munkáját kívánja meg.

Tudatosuljon benne, hogy a bevésés, az önellenőrzés a tanulási folyamat része.

Fokozatosan alakuljon ki feladattudata, felelősségérzete saját munkájáért.

A házi feladat formája lehet szóbeli, írásbeli, illetve gyűjtőmunka, egyéni munkadarab elkészítése, kísérlet elvégzése

Az otthoni munkavégzés neveljen alapos, gondos munkavégzésre. A létrehozott írásbeli munka, tárgyi eszköz külalakja legyen szép, igényes.

A tanuló használja fel a megoldásban a rendelkezésre álló tanulási segédleteket (térkép, szótár, stb.)

Az általános iskolai tagozaton differenciált munkavégzés esetén, megfelelő előkészítés után adható olyan házi feladat, mely önálló ismeretszerzést igényel.

A középiskolában cél, hogy fokozatosan megtanulják diákjaink az önálló ismeretszerzés, tanulás fogásait.

A felnőttképzésben az önálló ismeretszerzésre, otthoni tanulásra épül. Az iskolai tanórák rendszerező, összegző, konzultációs típusúak.

Az otthoni munkaformák esszé jellegű feladatokkal, kiselőadásokkal, feladatsorokkal bővülnek.

A tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe

A tanuló tudásának értékelésében az otthoni munka értékelése reális, fejlesztő, jobb teljesítményre ösztönző legyen. Figyelembe kell venni a feladat fejlesztő jellegét, a ráfordított idő és teljesítmény arányát.

Az értékelés tantárgy specifikus.

A rendszeresen hiányzó házi feladatokat szaktanári figyelmeztetés adásával hozzuk a szülő tudomására.

A jól megoldott gyakorló jellegű házi feladatért jegy nem jár.

Az önálló, egyéni alkotó jellegű tevékenységet, a házi dolgozatokat a szokásos módon jeggyel is lehet értékelni.

Az otthoni írásbeli házi feladat

A tanuló minden tantárgyból kaphat házi feladatot, melyet önállóan kell elkészítenie,

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal is segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

Iskolaotthonra a kerettanterv szabályai vonatkoznak.

13. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

- Az iskola minden tanulójának bármely választható tantárgy, foglalkozás közül joga van élni a választás lehetőségével.
A törvényben előírt határidők betartásával a választható tárgyakat, foglalkozásokat az iskola meghirdeti, erre a tanulók, ill. szüleik írásban jelentkezhetnek.
- A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.
- Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, a gimnáziumi tagozaton a testnevelést nemenkénti bontásban. Ha az órakeret lehetővé teszi felzárkóztatás, tehetséggondozás, eredményesebb oktatás céljából bármely tantárgyból lehet csoportbontást végezni a munkaközösségek kezdeményezésére, a nevelőtestület egyetértésével, és a fenntartó jóváhagyásával Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

14. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

- A köznevelésről szóló törvény alapján az országos mérés, értékelés keretében gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának és edzettségének ~~vizsgálatáról~~ méréséről.
- A mérést évi gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a NetFit rendszer alkalmazásával, a jogszabályokban meghatározott időintervallumban és módon

- A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak.

15. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

15.1 Alapelvek

A tanuló magatartásának, szorgalmának értékelése segítő szándékú, az egyén jellemét, magaviseletét, szorgalmát fejlesztő legyen.

Nem lehet durva, sértő hangnemű, a tanulót nem lehet megalázó helyzetbe hozó.

Szóbeli értékelés, minősítés:

Egyéni beszélgetés a tanulóval

Tanár, osztályfőnök egy adott feladat, probléma értékelésére

Szülővel történő értékelés, minősítés

Kiscsoportos értékelés

Az érintett tanulók, felnőttek, tanárok a közös munkavégzés, feladatvégzés, probléma értékelésére

Osztállyal közös értékelés

Osztály problémák, közös feladatok, magatartás, szorgalom, tanulmányi helyzet értékelése

Az osztály magatartásának, szorgalmának közös értékelése szülői értekezleteken

Az osztályok közös és tanulói egyéni értékelése, minősítése a nevelőtestület osztályozó, tanévzáró és nevelési értekezletein

Az iskolapolgárok előtt elhangzó értékelés hirdető szünetekben, az éves diákgyűlésen, tanévzárókon iskolarádióban, honlapon, egyéb módon is történhet

Írásbeli értékelés, minősítés

Félévkor, év végén az ellenőrzőbe, bizonyítványba bekerülő osztályzat, szöveges értékelés

A fegyelmző intézkedések, dicsérek bejegyzése a dokumentumba

15.2 A magatartás értékelésének elvei

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik, kulturáltan beszél,
- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan viselkedik,
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,

- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- a közösség fejlődésére jó hatással van.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon jól viselkedik,
- feladatait teljesíti,
- a rábízott feladatokat teljesíti,
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait többször megszegi,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,
- feladatait nem minden esetben teljesíti,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- igazolatlanul mulasztott,
- társait hátráltatja a tanulási idő alatt
- a közösség fejlődésére rossz hatással van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan, szándékosan megsérti,
- feladatait nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlanul, durván viselkedik,
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- osztályfőnöki megrovása vagy igazgatói fokozatú büntetése, fegyelmi büntetése van,
- a közösség fejlődésére romboló hatással van.

15.3 szorgalomjegyek megállapításának elvei

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** minősítéseket használjuk.

Példás szorgalmú (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelően tanul,
- kötelességtudó, feladatait rendszeresen, pontosan teljesíti,
- házi feladatait mindig, igényesen készíti el, a tanítási órákra felkészülten jön,
- tanórai felszerelése mindig ott van
- önként vállal szaktárgyi feladatokat, kiselőadásokat és azokat teljesíti,
- a tanórán és a tanórán kívüli foglalkozásokon aktívan bekapcsolódik a munkába,

Jó szorgalmú (4) az a tanuló, aki:

- általában képességeinek megfelelően tanul,

- feladatait általában pontosan teljesíti,
- házi feladatait általában készíti, a tanítási órákra felkészül,
- tanórai felszerelése ott van
- a rábízott szaktárgyi feladatokat, kiselőadásokat teljesíti,
- a tanórán és a tanórán kívüli foglalkozásokon munkában részt vesz

Változó szorgalmú (3) az a tanuló, aki:

- képességeinek nem mindig megfelelően tanul,
- előfordul, hogy feladatait nem vagy pontatlanul teljesíti,
- házi feladatait nem mindig készíti el, a tanítási órákra nem rendszeresen készül,
- tanórai felszerelése általában ott van
- szaktárgyi feladatokat, kiselőadásokat általában nem vállal, az elvégzett feladatok színvonala igénytelen
- a tanórán és a tanórán kívüli foglalkozásokon a munkában passzív

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- nem képességeinek megfelelően tanul,
- feladatait rendszeresen nem teljesíti,
- házi feladatait általában nem készíti el, a tanítási órákra nem készül,
- tanórai felszerelése általában hiányos,
- szaktárgyi feladatokat, kiselőadásokat egyáltalán nem vállal, illetve a rábízott feladatot nem készíti el
- a tanórán és a tanórán kívüli foglalkozásokon a munkába általában nem vonható be

15.4 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

15.4.1.A jutalmazás elvei

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

Az iskola ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki

eredményes, kulturális tevékenységet folytat,

kimagasló sportteljesítményt ér el,

a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez,

területi, országos és nemzetközi versenyen helyezést ért el.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A jutalmazás formái

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- a) szaktanári,
- b) osztályfőnöki
- c) igazgatói,

d) nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvvel és oklevéllel, emlékjelvénnel, (egyéb) díjakkal jutalmazhatók.

Jutalom egy-egy időszak eredményes munkájáért vagy valamely kiemelkedő teljesítményért is adható.

Ha a tanuló a tanítási szünetben elismerésre méltó cselekedetet hajt végre, a tanítás megkezdése után jutalomban részesíthető. A kiemelkedő eredményt elért tanulók jutalmazása a közösség előtt történik.

A tanulók, tanárok elismerésének fokozatai és alkalmai

- Szaktanári, napközis nevelői, szóbeli és írásbeli dicséret: év közben az elért teljesítményhez kapcsolódik.
- Osztályfőnöki dicséret: az osztályközösség előtt a jó közösségi munkáért, példás magatartásért és szorgalomért adható.
- Igazgatói dicséretben az a tanuló részesül, aki tanulmányi versenyen, kulturális és sportvetélkedőn az iskola jó hírét növelő helyezést ért el, vagy magas színvonalú közösségi munkát végez.
- Nevelőtestületi dicséretéről a huzamosabb ideig tartó példamutató kötelezettség-telejesítés, kiváló tanulmányi eredmény elismeréseként a nevelőtestület dönt, amelyet év végén a bizonyítványba be kell jegyezni.
- A gimnáziumi tagozaton a végig kitűnő tanulmányi eredményt elérő diákok aranygyűrűt kapnak az iskolai alapítványtól
- A 6. és 8. évet kitűnő eredménnyel záró, a tagozatról kilépő általános iskolai tanulók ezüstgyűrűvel jutalmazhatók
- Emlékplakett adományozása kiemelkedő pedagógiai, szakmai tevékenységért pedagógusoknak, az iskola tevékenységét segítőknek.

Közösségnek adható dicséretetek, jutalmak

A jó közösségi összefogást, a kiváló eredménnyel végzett együttes munkát a nevelőtestület elismerésben részesítheti. Az elismerés lehet jutalomkirándulás, továbbá színház, film, hangverseny stb. megtekintése, külföldi (önköltséges) csere utakon való részvétel.

Az elismerésre a munkaközösségek tesznek javaslatot. Év végén a DÖK saját értékelési rendszere alapján a tanulóknak jutalmat adhat. A jutalmazás egyéb elveit és formáit a házirend tartalmazza.

15.4.2. Az elmarasztalások, fegyelmezések elvei

A fegyelmező intézkedések alkalmazásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelyről indokolt esetben – a vétség súlyára tekintettel – el lehet térni.

Formái: Szóbeli és írásbeli figyelmeztetések, intések.

Fegyelmező intézkedésre jogosult:

Szaktanár: a tantárgy követelményeinek nem teljesítése, felszerelés-hiány, házi feladat többszöri hiánya, valamint az órákon, foglalkozásokon előforduló többszöri fegyelmezetlenség miatt.

Ügyeletes tanár: a házirend megsértése, a tanítás előtt vagy az óráközi szünetben történt fegyelmezetlenség miatt

Osztályfőnök: a tanuló halmozottan jelentkező tanulmányi és magatartásbeli kötelezettség-szegése és a házirend enyhébb megsértése, igazolatlan mulasztás miatt

Az osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés az osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetést követően adható, kivéve, ha a cselekmény súlya az azonnali intézés alkalmazását teszi szükségessé.

Igazgató: Az igazgatói fegyelmező intézkedést – a körülmények mérlegelésével - az osztályfőnök kezdeményezi a házirend súlyos vagy rendszeres megsértése miatt. Adható közösségellenes magatartás miatt is.

A fegyelmező intézkedésekről a szülőket is tájékoztatni kell.

Fegyelmi büntetések

Ha a tanuló a kötelességeit szándékosan és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. Az eljárás lefolytatására az érvényben lévő jogszabályok az irányadóak, részletes szabályozása az intézmény szervezeti és működési szabályzatában található.

16. Melléklet

KÉPZÉSI / SZAKMAI / PEDAGÓGIAI PROGRAM / HELYI TANTERV MELLÉKLETE

Oktatási innováció

Élménypedagógiai módszerek alkalmazása

Iskolánk 2018 és 2020 között részt vett az Európai Unió

„Nyelvtanulással a Boldogulásért” EFOP-3.2.14-17-2017-00005

Miskolci Egyetem „Nyelvkaland ME” idegen nyelvi élménypedagógiai projektjében.

Ennek során angol és német tanárszakos egyetemi hallgatók a projektben részt vevő tanulóinknak iskolánkban heti rendszerességgel élményfoglalkozásokat és a Miskolci Egyetemen félévente egy alkalommal élménynapot tartottak. A projekt az 5. projektfélévben e-learning elemekkel egészült ki, továbbá az élményfoglalkozások a 6. projektfélévben videokonferenciák formájában valósultak meg.

A projektdokumentációban rögzítésre kerültek a projektben részt vevő tanulóink nevei a jelenléti íveken, a részt vevő projektkoordinátorok és nyelvtanárok, valamint az egyetemi hallgatók nevei a tanúsítványokon.

Munkaközösségi üléseken és tantestületi gyűlésen megbeszéltük és értékeltük a projekt eredményeit, az elsajátított élménypedagógiai módszereket, az élménypedagógiai

továbbképzéseken elsajátított ismereteket, valamint az együttműködés pedagógiai tapasztalatait az egyetemi hallgatókkal és oktatókkal, valamint a projektben részt vevő többi iskola tanáraival.

Iskolánk pedagógusai ezeket a tapasztalatokat, az élménypedagógiai módszereket és az online feladatgyűjtemény formájában is elérhető tanítási anyagokat az iskolánk helyi tantervében található alapelvekhez illeszkedve, tanítási óráikon és tanórán kívüli tevékenységeikben az 2021/22-es tanévtől kezdve alkalmazzák.

17. Hatályba lépés

A mai napon módosított pedagógiai programunk a 2016. szeptember 1-én készített pedagógiai program alapján készült. A módosításra a Nemzeti Alaptanterv 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján történő módosítása és időközben szükségessé vált szakmai pontosítások miatt került sor és 2020.szeptember 1-én lép életbe.

A módosított Pedagógiai Programot a nevelőtestület 2020. június 24-én tartott értekezletén elfogadta.

Szikszó, 2020. június 24.

Nyitrai Jurácsik Antónia
Intézményvezető